

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

ORIENTAREA ÎN CARIERĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

studiu documentar

noiembrie 2021

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa: <http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză: Laura Robu
consilier - Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070
E-mail: doc@cdep.ro

CUPRINS

CONSIDERAȚII GENERALE.....	4
LEGISLAȚIA DIN UNELE STATE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE.....	7
AUSTRIA	7
BELGIA.....	10
BULGARIA	13
CEHIA	14
DANEMARCA.....	16
ESTONIA	19
FINLANDA	20
FRANȚA	22
GERMANIA.....	24
ITALIA.....	27
LETONIA	28
PORTUGALIA	33
SPANIA.....	34
SUEDIA.....	36
REGATUL ȚĂRILOR DE JOS	37
UNGARIA	38
ROMÂNIA	39
BIBLIOGRAFIE GENERALĂ:	40

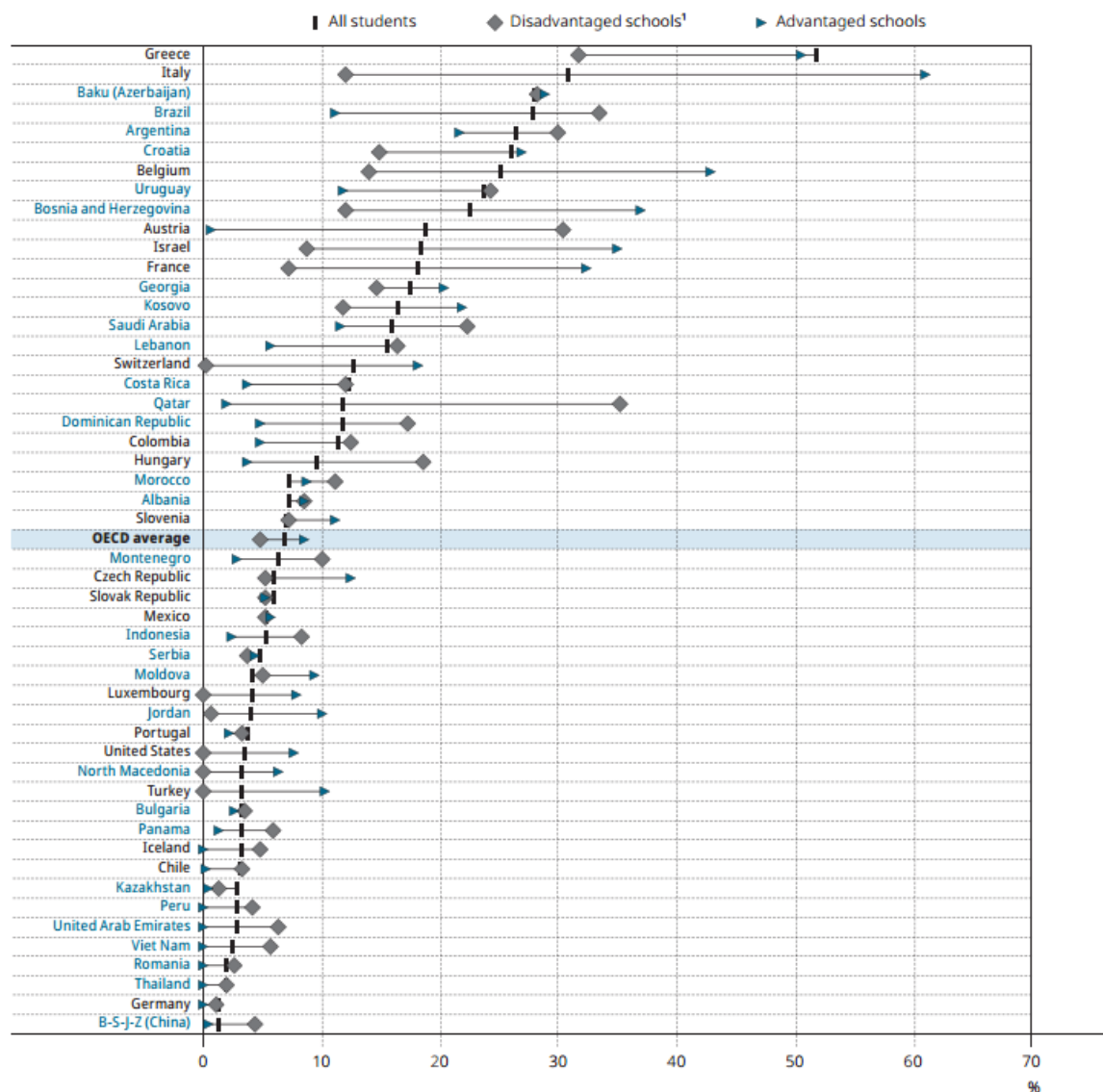
Considerații generale

Viziunea asupra educației este fundamentată pe promovarea unui învățământ orientat spre valori, creativitate, capacități cognitive, capacități volitive și capacități acționale, cunoștințe fundamentale dar și competențe și abilități de utilitate directă, în profesie și în societate. Misiunea asumată prin documentele legislative în domeniul educațional este de formare, prin educație, a infrastructurii mentale a societății, capabilă să funcționeze eficient în societatea actuală și viitoare. Idealul educațional constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru participarea cetățenească activă în societate, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii. Din această perspectivă se identifică rolul major al consilierii și orientării carierei elevilor în plan social și profesional, precum și necesitatea sprijinirii acestui demers atât prin activități de consiliere și orientare oferite de profesori, cât și de diferite instituții, în strânsă colaborare cu școlile. Orientarea școlară și profesională se realizează, în școală, pe mai multe paliere - de la disciplinele studiate de elevi până la acțiunile specifice realizate/ coordonate de specialiști.

Conform Programului pentru evaluarea internațională a elevilor al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică PISA 2018¹ directorii de școli au fost întrebați dacă, consilierea pentru orientare în carieră pentru elevii de 15 ani este disponibilă în școala lor și, dacă răspunsul era afirmativ, cine are responsabilitatea principală leagată de acest tip de consiliere. În toate țările care au participat la programul PISA 2018, consilierea pentru orientare în carieră a fost disponibilă pentru majoritatea elevilor de 15 ani. Singura excepție a fost Grecia, unde aproximativ jumătate dintre elevi erau înscriși în școli ai căror directori au raportat că orientarea în carieră nu era disponibilă în școala lor. În alte 50 de țări, consilierea pentru orientare în carieră a fost disponibilă pentru cel puțin 95% dintre studenți. Media țărilor OECD este de 7% - cu referire la școlile fără oferte de îndrumare în carieră. Ponderea a fost mai mare în unele cazuri - în Argentina, Azerbaijan, Belgia, Brazilia, Croația și Italia, între 25% și 30% dintre elevi studiau în școli fără oferte de îndrumare în carieră, în timp ce în Austria, Bosnia și Herțegovina, Franța, Georgia, Israel, Kosovo, Arabia Saudită și Uruguay, între 16% și 24% dintre elevi nu au avut acces la îndrumare în carieră în școală.

¹ <https://www.oecd.org/publications/pisa-2018-results-volume-v-ca768d40-en.htm>

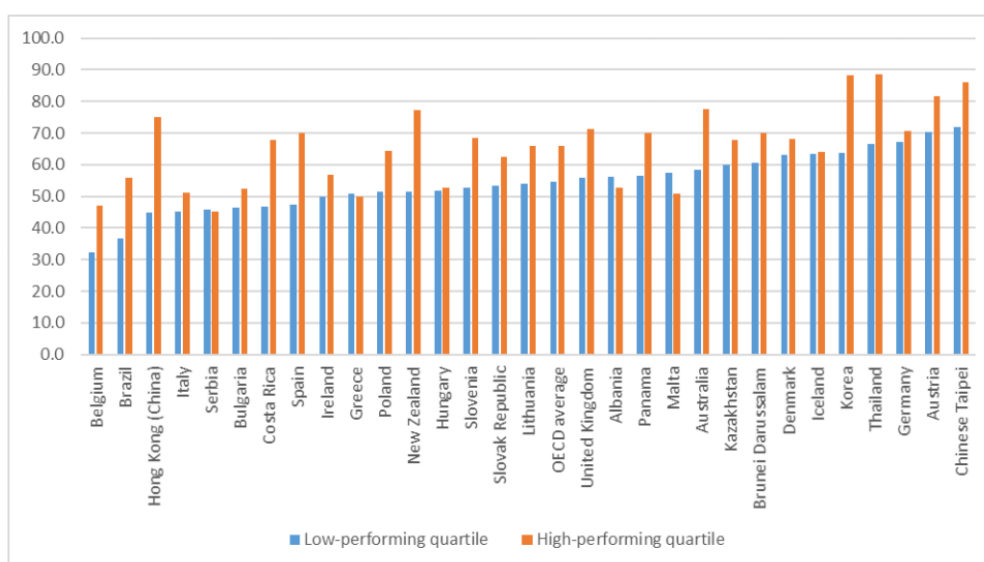
Percentage of students in schools whose principal reported that career guidance for 15-year-olds is not available

Cea mai obișnuită modalitate de a organiza orientarea în carieră este de a avea unul sau mai mulți consilieri de orientare în carieră angajați de școală. În medie, în țările OCDE, 47% dintre elevi au urmat o școală care oferă îndrumare în carieră în acest mod. În Finlanda, Irlanda și Norvegia, aproape toți elevii au urmat o școală care dispunea de consilieri de orientare în carieră angajați de școală. Cu toate acestea, în 43 de țări, mai puțin de unul din trei elevi a urmat o școală cu consilieri de orientare în carieră angajați de școală. Atribuirea responsabilității principale pentru orientarea în carieră anumitor profesori (media OCDE: 39%) sau împărțirea responsabilității pentru orientarea în carieră între toți profesorii dintr-o școală (media OCDE: 30%) au fost, de asemenea, modalități comune de a furniza acest serviciu. În Republica Cehă, Germania, Hong Kong (China), Japonia, Taipeiul Chinez și Thailanda, cel puțin 70% dintre școli atribuie responsabilitatea principală pentru orientarea în carieră unor profesori specializați. Ceva mai puțin obișnuită este soluția de a avea unul sau mai mulți consilieri specializați în orientarea în carieră care nu au contract permanent cu școala, dar au intervale precizate pentru această activitate (media OCDE: 18%); acesta este cazul în Danemarca, Estonia și Maroc. În majoritatea țărilor, îndrumarea în carieră este programată în mod oficial în timpul programului școlar (mai degrabă decât solicitată voluntar de către elevi).

Un instrument comun folosit de consilierii de carieră este chestionarul de carieră. În mod obișnuit, chestionarele sunt folosite pentru a ajuta studenții să-și înțeleagă mai bine propriile trăsături și interese de personalitate și pentru a arăta modul în care acestea se leagă de diferitele tipuri de angajare. Pentru consilieri, scopul primar al chestionarului nu este de a determina o alegere ocupațională limitată (un număr restrâns de opțiuni/ preferințe) a elevului, ci de a încuraja procesele de reflecție despre preferințele individuale și despre modul în care acestea se leagă de potențialul viitor al locului/ locurilor de muncă. Până la vârsta de 15 ani, mulți elevi au declarat că au completat un chestionar cu privire la aceste aspecte. În țările participante OCDE, PISA 2018 arată că o medie de 61% din totalul elevilor au completat un chestionar, peste trei sferturi dintre elevii din Austria, Taiwan și Coreea raportând că au făcut acest lucru, în timp ce mai puțin de 50% dintre studenți au raportat că au finalizat unul în Belgia, Brazilia, Bulgaria, Grecia, Italia, Maroc și Serbia. Tabelul de mai jos ilustrează ecartul dintre elevii care obțin cele mai mari și cele mai mici scoruri la evaluările academice PISA. În mod obișnuit, elevii cu rezultate mai slabe (de la care se poate aștepta să intre pe piața muncii mai devreme decât colegii lor cu rezultate mai bune) este mai puțin probabil să fi întreprins o astfel de reflecție² :

Figure 1. Percentage of students reporting completion of a questionnaire on their interests and abilities by achievement level.

În Uniunea Europeană există diferențe privind activitatea de orientare școlară și profesională, în funcție de sistemul educațional propus de politicile guvernamentale naționale, susținute prin adaptarea constantă la cerințele pieții muncii și a dezvoltării economice și tehnologice.

În contextul educațional european se acordă o importanță deosebită îndrumării/ formării de-a lungul vieții, conform Rezoluției privind „o mai bună integrare a orientării în strategiile de învățare de-a lungul vieții”, adoptată la 21 noiembrie 2008. Rezoluția face statelor membre o recomandare specială privind „încurajarea dobândirii de-a lungul vieții a competențelor de gestionare a carierei”³.

² <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/02a419de-en.pdf?expires=1637240857&id=id&accname=guest&checksum=C5D96DE7DF19689C786A50D4AB1C6B72>

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A42008X1213%2802%29>

Astfel, consilierea și orientarea privind cariera reprezintă un proces complex de pregătire a elevilor pentru anumite forme de activitate școlară și academică. Scopul acestor studii este de a le permite elevilor să aleagă domenii profesionale și ocupații care să corespundă aptitudinilor și intereselor lor. Realitatea socială, noile dinamici ale pieței forței de muncă, dezvoltarea economică sau ofertele de educație și formare fac operațional, dau conținut și utilitate conceptului de consiliere de-a lungul întregii vieți. Cu necesitate, în acest sens, sunt abordate aspecte ce țin cont de dezvoltarea individului în timp și de cele intervenite pe plan social, tehnologic, economic, organizațional etc.

Legislația din unele state membre ale Uniunii Europene

AUSTRIA

Pentru a facilita abilitățile de luare a deciziilor legate de ocuparea forței de muncă (și pentru a oferi o îndrumare optimă) în 1998 a fost instituită formarea obligatorie de orientare profesională pentru toate tipurile de școli. Spre sfârșitul perioadei de școlarizare obligatorie (anul VII-IX, în funcție de tipul de școală), au loc cursuri obligatorii de orientare în carieră ([Berufsorientierung](#)). Ele sunt implementate fie ca disciplină școlară separată, fie integrate în alte discipline sau proiecte. Acestea urmăresc, printre altele, să informeze elevii cu privire la posibilitățile de formare în ucenicie. Parte din orientarea (obligatorie) în carieră o reprezintă și vizitele elevilor la amplasamente industriale/ locuri de producție (acestea au scopul de a oferi elevilor primele experiențe practice și contactul direct cu piața muncii). Ministerul Federal al Educației, Științei și Cercetării oferă suport informativ și didactic ([Material zur Berufsorientierung](#)) pentru profesori și elevi. De asemenea, a inițiat și a finanțat platforma online [schule.at](#), care oferă o imagine de ansamblu privind orientarea profesională, inclusiv informații, instrumente, evenimente, baze de date, ateliere etc. Prin furnizarea de material didactic, platformă web și prin alcatuirea unui grup de lucru pe subiect, Ministerul asigură calitatea orientării și consilierii în carieră.

În Austria, pe lângă educația pentru orientare profesională integrată ca parte în curriculum, toate școlile de învățământ secundar angajează consilieri (cadre didactice care au primit formare specială la Pädagogische Hochschulen - colegii universitare - de 12 ECTS, echivalentul a 4-5 semestre de formare profesională). Aceștia oferă servicii personalizate elevilor și părinților, combinând orientarea profesională cu asistența în domeniul psihologiei educaționale și informarea cu privire la rutele existente. Pe lângă contactul individual cu elevii, consilierii organizează seminarii și își prezintă proiectele la clase.

Încă din gimnaziu, elevii și părinții lor pot discuta cu consilierii de carieră, care pot oferi sfaturi în domeniul carierei sau privind alte probleme la școală. Consilierii elevilor (la școlile de învățământ obligatoriu și general) și consilierii educaționali (la școlile vocaționale) oferă tuturor elevilor din școlile secundare și părinților acestora informații despre programele educaționale, cerințele de intrare și posibilele calificări finale. Pentru a pregăti elevii pentru parcursul educațional și alegerea carierei, [Legea privind organizarea școlară](#) prevede o disciplină de orientare în carieră în care clasele a VII-a și a VIII-a au o lecție pe săptămână și 32 de lecții pe an (în toate programele de învățământ secundar inferior). În plus, există și contactul practic cu piața muncii (de exemplu, ca parte a programului „zile/săptămâni de experiență practică de muncă” cu vizite la companii sau cu ateliere de formare, participarea la

cursuri legate de ocupație/ profesie). Fiecare școală trebuie să își prezinte forma specifică de implementare într-un concept legat de locația particulară. Lecția – fie o materie separată, fie integrativă – este susținută de personalul didactic obișnuit al școlii sau de profesori coordonatori de orientare în carieră⁴. Ca ajutor pentru profesori, există o mulțime de materiale didactice oferite de organizațiile partenerilor sociali și de [Ministerul Federal al Educației, Științei și Cercetării](#). Cadrele didactice se califică urmând formarea continuă la colegiile universitare de formare a profesorilor. De asemenea, Ministerul educației administrează aproximativ 77 de centre de informare [Schulpsychologie-Bildungsberatung](#) (Psihologie Educațională și Orientare în Carieră) care oferă consiliere psihologică și îndrumări educaționale. Toți elevii, părinții și profesorii pot folosi acest serviciu public gratuit.

Măsurarea informală a competențelor ([Informelle Kompetenzmessung](#)) presupune instrumente care contribuie la informarea profesorilor cu privire la starea de ansamblu a întregii clase și oferă o imagine asupra competențelor fiecărui elev. Pe această bază, pot fi inițiate măsuri de sprijin. În plus, există un „chance pass” (Chancen-Pass) de la începutul clasei a VII-a. Acest lucru îi ajută pe elevi să aleagă corect calea educațională. „Verificările aptitudinilor” sunt disponibile pentru elevii din clasele primare⁵.

O particularitate a sistemului educațional austriac o reprezintă legătura strânsă dintre economie și procesul de instruire. De acest sistem de instruire adaptat practicii profită atât ucenicii cât și absolvenții școlilor superioare de meserii, dar și cei ai facultăților de profil și ai universităților. În cadrul școlilor de meserii și în școlile înalte de formare profesională din Austria se aplică sistemul dual de instruire - combinația între teorie și practică. Planurile de învățământ sau punctele cheie ale instruirii sunt adaptate necesităților din economie. Astfel ucenicii sunt instruiți în întreprinderi pe diverse meserii sau efectuează perioade de practică în anumite instituții/întreprinderi.

În Austria, elevii au multe opțiuni de orientare în carieră, disponibile atât în interiorul cât și în afara sistemului școlar. În interiorul sistemului școlar, orientarea în carieră se bazează pe trei piloni:

- [Cursul de orientare în carieră](#) (Berufsorientierung, cursul BO): „exercițiu obligatoriu” pentru un total de 32 de lecții în clasa a șaptea și a opta . BO poate fi predat fie ca disciplină transversală (adică conținuturile curriculare sunt predate ca parte a predării la celelalte discipline obligatorii), sub formă de proiect sau ca disciplină proprie. Din 2009, BO a fost înțeles mai holistic ca „informare, consiliere și îndrumare pentru educație și muncă” (Information, Beratung, und Orientierung für Bildung und Beruf, IBOBB). Aici școala trebuie să sprijine elevii în multe moduri diferite pentru procesele de educație/formare și alegerea carierei. Elevii trebuie să obțină perspective practice despre piața muncii și a ocupării forței de muncă, în special prin așa-numitele „întâlniri din viața reală” (adică zile sau săptămâni de experiență practică de muncă, vizite la companii etc.). Platforma „[ibobb](#)” (Informare, consiliere și orientare pentru educație și carieră / Informare, Beratung und Orientierung für Bildung und Beruf) include toate măsurile atât pentru orientarea educațională, cât și pentru cea vocațională în școală. Deciziile privind traseele educaționale sau de formare trebuie luate pe linia talentelor, indiferent de gen și familie, mediul social și regional. Școlile sprijină elevii să-și urmeze cel mai bun drum educațional și profesional pentru a deveni tineri autonomi. Competențele de bază pentru decizii autonome sunt construite la toate disciplinele, cu lecții de orientare în carieră la clasele a VII-a și

⁴ Coordonatorii de orientare în carieră sunt profesori care coordonează cursurile de orientare în carieră în numele conducerii școlii.

⁵ https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/national-reforms-school-education-1_en

a VIII-a sau a XI-a și a XII-a (programul „[18plus - Berufs- und Studienchecker](#)” / 18plus - Career and Study Checker), cu dobândirea experienței practice prin proiecte, precum și prin informarea și consilierea individuală (din partea consilierilor școlari și educaționali, precum și a experților externi). Site-ul web ibobb ajută profesorii să îndeplinească aceste sarcini.

- Consilierea elevilor: elevii trebuie să fie sprijiniți în procesul lor de luare a deciziilor prin intermediul informațiilor, îndrumării și supravegherii individuale.
- Stagii de muncă și excursii: elevilor trebuie să li se ofere cât mai multe oportunități de a acumula experiențe practice în lumea muncii.

În afara sistemului școlar, există multe instituții care oferă orientare în carieră:

- Serviciul Public Austriac pentru Ocuparea Forței de Muncă (Arbeitsmarktservice, AMS): oferă consiliere educațională și orientare în carieră pentru oricine este interesat și în special pentru șomeri. Centrele proprii de orientare în carieră ([Berufsinformationszentren](#)) oferă informații detaliate despre piața muncii. În plus, AMS sprijină școlile în activitățile de informare, oferind baze de date online - cum ar fi [Karrierekompass](#), [Gehaltsskompass](#), o enciclopedie online care conține peste 1800 de profesii ([Berufslexikon](#)), un sistem de informații online care ofera date despre competențele necesare diferitelor profesii ([Berufsinformationssystem](#)), peste 300 de videoclipuri despre diferite profesii și afaceri și o mare varietate de broșuri privind diverse profesii. AMS oferă, de asemenea, prelegeri pentru cursuri, prezentări sectoriale, instruire pentru cererile de angajare, evenimente pentru profesori și părinți, târguri de locuri de muncă etc. Aceste campanii de informare promovează și formarea în ucenicie. AMS oferă, de asemenea, o platformă online pentru tineret ([Arbeitszimmer.cc: die AMS-Jugendplattform](#)) cu informații despre alegerea carierei, aplicații, stagii, căutarea unui loc de muncă și educația ulterioară. [Ghidul online](#) AMS Internet-Services oferă o colecție de servicii și ghiduri în același sens.
- Partenerii sociali: Camerele Muncii și sindicatele oferă, în principal, consiliere educațională și orientare în carieră prin intermediul instituțiilor destinate adulților: institutele de formare profesională. Pe lângă consiliere, partenerii sociali publică, materiale bine documentate (tipărite și online) pe teme importante de orientare în carieră; creează site-uri web informative, participă la târgurile locurilor de muncă și întreprind inițiative speciale (de exemplu pentru a convinge fetele să acceseze profesiile tehnice).
- Serviciile de orientare în carieră pentru clasele a VII-a și a VIII-a sunt oferite și de Federația Industriilor Austriece prin grupurile sale regionale. Aceste servicii includ seminarii și vizite pentru elevi și profesori în companiile din regiune, cursuri de sprijin pentru promovarea interesului pentru carierele tehnice și științifice, practica în companie pentru profesorii de orientare în carieră, informații despre scheme de formare și locuri de ucenicie în industrie, apariții la diverse târguri de informare în domeniul carierei etc.

BIBLIOGRAFIE:

<https://www.bmbwf.gv.at>

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10009375>

<https://talentcheck.at/index.php>

https://www.bmbwf.gv.at/Themen/schule/schulrecht/erk/bildungsreformgesetz_2017.html

BELGIA

Comunitatea flamandă

Cadrul minimal referitor la îndrumarea elevilor este stabilit prin [Decretul](#) privind orientarea elevilor în învățământul preșcolar și primar, în învățământul secundar și în centrele de orientare a elevilor. Acest decret a fost ratificat de guvernul flamand la 17 aprilie 2018. Decretul clarifică rolurile și sarcinile tuturor actorilor din peisajul orientării. Școala are rolul principal în îndrumarea elevilor. Astfel, fiecare școală dezvoltă o politică privind consilierea elevilor, implementând-o în cele patru domenii de consiliere:

- cariera educațională;
- predare și studiu;
- asistență medicală preventivă;
- funcționarea psihosocială.

Conform politicii privind orientarea elevilor, fiecare școală numește un consilier școlar de îndrumare. În elaborarea obiectivelor sale, școala este susținută de organisme școlare externe. De exemplu, școala cooperează cu un Centru de Orientare a Elevilor. În Flandra există un total de 72 de centre de orientare a elevilor - fiecare școală lucrează cu un astfel de centru care o sprijină în dezvoltarea politicii privind îndrumarea elevilor. Elevii și părinții pot contacta Centrul de Orientare a Elevilor pentru orice întrebări în ceea ce privește cariera educațională (întrebări referitoare la alegerea studiilor, domeniile de studiu, certificate și diplome etc.).

Există și diverse alte proiecte care oferă forme de îndrumare pentru studii.

Rețelele [Împreună împotriva părăsirii timpurii a școlii](#) oferă un ghid și materiale de sprijin pentru a desfășura interviurile de consiliere pentru tinerii din zona riscului de abandona școlar. Rețelele reunesc actori din educație, servicii sociale și muncă - astfel încât consilierea și asistența să fie bine adaptate una alteia.

Centrul flamand [Euroguidance](#) pentru orientare în studii și carieră promovează mobilitatea și dimensiunea europeană în domeniu (prin schimbul de informații de calitate și bune practici).

[Onderwijskiezer \(Education chooser\)](#) este o inițiativă finanțată de guvern privind centrele flamande de orientare a elevilor, care oferă informații despre:

- toate domeniile de studiu și de formare din Flandra,
- toate nivelurile, formele și tipurile de educație, inclusiv descrieri, condiții de admitere, posibilități de tranziție, formare continuă etc.
- școli, colegii și universități, internate, institute medico-pedagogice și centre de orientare a elevilor,
- un număr de 600 de profesii (inclusiv informații despre posibile cursuri de formare, locuri de muncă vacante)

Education Chooser oferă teste de interes online pe baza cărora este posibilă explorarea ofertelor de formare. Site-ul web publică și date cu privire la studiile superioare parcursul pentru obținerea unei diplome de licență. Site-ul este destinat tuturor persoanelor care doresc informații obiective, independente și de înaltă calitate despre întregul peisaj educațional din Flandra și Bruxelles. În 2016, a fost adăugată la Education Chooser o primă versiune a unui instrument de explorare, în faza de dezvoltare, pentru elevii din învățământul secundar de clasa a III-a, în prezent cu accent pe elevii care se gândesc să facă pasul către învățământul superior (Columbus).

În fiecare an, Ministerul flamand al Educației organizează [zile de informare privind studiul](#) între rețelele provinciale pentru a prezenta elevilor din ultimul an de liceu oportunitățile de studiu după învățământul secundar.

[Casa Profesiilor Tehnice din Gent](#) prezintă tinerilor cu vârste cuprinse între 11 și 14 ani informații cu privire la profesiile tehnice, în principal. Pe lângă un site web, are și o expoziție interactivă pentru elevii din clasa a III-a din învățământul preșcolar și primar și din clasa I din învățământul secundar.

[My digital me junior](#) este un portofoliu online de sprijin pentru preșcolari și elevii din clasele primare și gimnaziale în procesul de învățare și selecție. Un portofoliu este un dosar (digital) în care o persoană care învață, lucrează sau își caută un loc de muncă ține evidența dovezilor sau autoevaluărilor privind competențele și/sau experiențele sale. Un portofoliu de dezvoltare a talentelor / abilităților le permite tinerilor să-și identifice, evalueze și să-și dezvolte talentele / abilitățile. Acest lucru le oferă o perspectivă mai bună asupra propriilor capacități și a măsurii în care se potrivesc cu competențele necesare în educația ulterioară și/sau pe piața muncii.

[My Career](#) este o platformă online a Serviciului Flamand pentru Ocuparea Forței de Muncă și Formare Profesională pe care fiecare cetățean își poate gestiona situația în muncă. My Career oferă, de asemenea, multe avantaje pentru elevi: ei se pot înregistra deja ca solicitanți de locuri de muncă, primesc posturi vacante personalizate, își pot publica CV-urile etc. Profesioniștii din domeniul educației sunt sprijiniți prin formare pentru a-și învăța elevii să folosească My Career ca instrument dinamic pentru a-și modela cariera.

În baza circularelor [SO/2015/01](#) și [SO/2016/01](#) se face o distincție între trei tipuri de muncă:

1. activități de observare: elevii, în grup sau nu, urmăresc evenimentele companiei fără a participa efectiv la activitățile companiei;
2. lecții practice într-o altă instituție de formare: în această formă, școlile folosesc spațiile și, eventual, instructorii unei alte instituții de formare pentru a oferi lecții practice;
3. stagii de muncă pentru elevi: în cadrul unui program de învățare organizat de o instituție de învățământ, elevii (în grup sau nu și sub supravegherea profesorului sau nu) lucrează pentru un angajator în circumstanțe similare cu angajații, în vederea dobândirii experienței profesionale.

[Convențiile sectoriale](#) sunt protocoale de cooperare între diferitele sectoare industriale (partenerii sociali sectoriali) și Guvernul Flandrei pe teme de actualitate, cum ar fi: legătura dintre educație și piața muncii; dezvoltarea competențelor și politica de valorificare a competențelor; diversitatea și participarea proporțională pe piața muncii. Convențiile sectoriale sunt monitorizate și evaluate anual de către Guvernul Flandrei.

[Centrele regionale de tehnologie](#) au fost înființate în anul 2000 ca parteneriate între învățământ și industrie și acționează la nivel provincial în domeniul stabilirii conexiunii educației cu piața muncii. Fiecare astfel de centru încheie un acord de management pe cinci ani cu Guvernul Flandrei, inclusiv un plan strategic și un plan anual de acțiune. Proiectele centrelor care vizează dobândirea de competențe a elevilor și profesorilor ar trebui să genereze cofinanțare, de ex. din industrie.

În comunitatea vorbitoare de limba germană, consilierea elevilor cu privire la cariera lor școlară (de la școala primară la gimnaziu sau optarea între diferite cursuri în școala secundară) este în primul rând responsabilitatea școlii sau a consiliului clasei. Persoanele de contact pentru elevi și părinții acestora sunt profesorii sau conducerea școlii.

Prin [Decretul din 31 martie 2014](#) Centrul pentru Dezvoltarea sănătoasă a Copiilor și Adolescenților ([Kaleido Ostbelgien](#)) este mandatat să susțină orientarea în carieră școlară pentru tineri. Centrul oferă și ore de consiliere și consultanță / consiliere în carieră școlară pentru tineri precum și cursuri în școli, ca și examene de

pregătire școlară și consiliere în timpul tranziției de la grădiniță la școala primară și informații și consiliere în timpul tranziției de la școala primară la școala gimnazială.

În comunitatea vorbitoare de limbă germană, activitățile de orientare în carieră sunt desfășurate de diferite instituții:

- Conform [Decretului de bază din 1998](#) privind mandatul către autoritățile școlare și personalul școlar și privind prevederile generale pedagogice și organizatorice pentru școlile normale și speciale, școala este obligată să informeze elevii cu privire la oportunitățile de studiu, formare și carieră⁶. În acest scop, poate coopera cu alte servicii. Planul-cadru „[Schulische Berufswahlvorbereitung und Berufsorientierung](#)” (Pregătirea și orientarea profesională în școală) oferă asistență.

- Oficiul pentru Ocuparea Forței de Muncă din comunitatea de limbă germană oferă o gamă largă de servicii legate de tema alegerii carierei și orientării profesionale pentru tineri. Acestea variază de la furnizarea de materiale profesionale și evenimente de informare pentru elevi și tineri, până la interviuri individuale de consiliere.

- Școlile, Oficiul pentru Ocuparea Forței de Muncă, Serviciul Kaleido, Centrul de Formare Profesională Continuă, Institutul de Formare Profesională Continuă al Întreprinderilor Mici și Mijlocii și diverse centre de informare pentru tineret organizează (uneori în cooperare) zile/săptămâni de informare profesională în fiecare an, timp în care elevii pot obține sfaturi de la experți cu privire la diferite ocupații / profesii.

În zona francofonă a Belgiei consiliul profesoral (directorul școlii și cadrele didactice) este responsabil, între altele, și de asigurarea orientării elevilor din școală. Centrul Psiho-Medico-Social (PMS) și părinții sunt implicați în acest proces. Conform [legislației](#), una dintre misiunile centrelor PMS este de a-i îndruma pe elevi. Centrele PMS angajează echipe multidisciplinare (consilieri și asistenți psihopedagogici, asistenți sociali, asistenți paramedicali și doctori) care sunt supuși regulei secretului profesional. Personalul acestor centre are rolul de a oferi orientare psihologică, medicală, socială și educațională: este datoria lor să-i informeze pe elevi, să sprijine opțiunile acestora și să-i ajute să-și descopere propriile motivații și să-și elaboreze planul de carieră. Centrele PMS sunt întotdeauna disponibile pentru elevi și părinți. Ele oferă informații și/sau consiliere cu privire la posibilitățile de studiu, formare profesională, profesii și cariere, precum și informații despre piața locurilor de muncă, tuturor celor care le solicită.

BIBLIOGRAFIE:

<https://www.european-agency.org/country-information/belgium-flemish-community/legislation-and-policy>

www.vlaanderen.be/publicaties/beleidsnota-2019-2024-onderwijs

https://www.european-agency.org/sites/default/files/tpl4i_policy_mapping_grid_belgium_flemish_community.pdf

<https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=12657#306980>

<https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14129>

<https://www.oecd.org/education/teachers-professional-learning-study/continuing-professional-learning/Flemish-community-belgium-background-report.pdf>

<https://ostbelgienlive.be/PortalData/2/Resources/downloads/finanzen/GSC-IP2021.pdf>

https://www.euroguidance-vlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/%28ONLINE%29%20FINAL%20print%20version_Euroguidance%20brochure%20Recent%20Developments%20in%20Guida

⁶ <https://ostbelgienbildung.be/ResourceImage.aspx>

BULGARIA

Prin Programul Operațional „Dezvoltarea Resurselor Umane” a fost implementat și finanțat un proiect major „Sistem de orientare în carieră în învățământul școlar” pentru înființarea de centre regionale pentru dezvoltarea carierei în toate orașele.

Proiectul își propune să creeze un sistem de orientare în carieră în învățământul școlar pentru a realiza conformitatea cu politica națională și europeană în domeniul orientării (educației continue) pe tot parcursul vieții.

Centrele de dezvoltare a carierei funcționează în strânsă legătură cu autoritățile școlare în elaborarea programelor școlare de consultanță în carieră și acordarea de asistență specifică pentru elevi și părinți. Activitățile principale ale centrelor sunt: oferirea de informații de natură profesională (specificul profesiilor) și în legătură cu specializările oferite de licee și de universități; consilierea elevilor în alegerea traseului educațional și în carieră; sprijin metodologic pentru profesioniștii din învățământ care consiliază orientarea în carieră a elevilor, sprijin pentru implementarea programelor de orientare în carieră pentru elevii claselor I-XII.

Centrele sunt axate pe dezvoltarea abilităților necesare în viața fiecărei persoane - informații despre profesii și piața muncii, conștientizarea oportunităților, abilități în luarea deciziilor, consiliere și sprijin pentru planificarea carierei și aplicarea pentru un loc de muncă, capacitatea de integrare în mediul profesional. La cererea elevilor și a părinților se organizează consultații și teste individuale. Cursurile de formare se desfășoară în școli sau la Centrul de orientare în carieră – accentul se pune pe determinare abilităților / motivațiilor profesionale.

Experții din centrele de dezvoltare a carierei au pregătire de bază educațională și/sau psihologică și susțin un curs de formare obligatoriu (duă parcurgerea căruia primesc certificarea în domeniul consultanței în carieră).

În Bulgaria consilierii educaționali angajați de școli le oferă elevilor informații și sfaturi cu privire la rutele educaționale și profesionale posibile după anul VII și anul VIII de studii - sfârșitul gimnaziului, precum și la sfârșitul învățământului secundar superior, și îi ajută pe elevi să determine care sunt centrele lor de interes și competențele lor profesionale pe baza unei metodologii specifice. Aceste servicii sunt oferite individual sau în grupuri.

Fiecare activitate este în concordanță cu capacitatea elevilor (de a absorbi și utiliza informațiile). Consilierii folosesc metode interactive într-un mod atractiv. Programele includ exerciții care susțin participarea activă a elevilor, luarea deciziilor cu privire la educație, formare profesională și oportunități de dezvoltare profesională și carieră după absolvire.

Elevii din clasele I-IV învață prin jocuri despre meseriile și ocupațiile cele mai întâlnite în comunitatea în care trăiesc și abilitățile necesare exercitării acestora.

Elevii din clasa a V-a până la a VIII-a (învățământul gimnazial) își dezvoltă abilitățile în planificarea timpului educațional și personal, abilitățile de decizie de a continua în învățământul secundar superior, cunoștințele de depășire a erorilor tipice asociate cu alegerea educației și/sau profesiei.

Pentru elevii din clasele IX-XII (învățământul gimnazial superior) sunt incluse subiecte privind abilitățile de planificare a carierei, de rezolvare a conflictelor interne legate de împlinirea profesională și personală cum să obțină un loc de muncă, interviu, cum să întocmească un CV și scrisoare de intenție, reguli pentru căutarea unui loc de muncă.

Centrele de informare și orientare profesională pentru elevi și alte persoane funcționează în conformitate cu Legea privind educația vocațională și formarea profesională. Centrele pot fi de stat, private, cu participare străină sau internaționale. Se dezvoltă un program care urmărește crearea de posturi pentru experți în formarea și consilierea în carieră în centrele regionale de carieră. În parteneriat cu specialiștii școlii - consilieri pedagogici și/sau psihologi, vor dezvolta programe de dezvoltare a carierei pentru tineri. Acest parteneriat, împreună cu asistența părinților și a angajatorilor în luarea unor decizii importante în privința unei viitoare cariere, va garanta o orientare pozitivă și de perspectivă a carierei la scară regională, națională și internațională⁷.

BIBLIOGRAFIE:

https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/national-reforms-vocational-education-and-training-and-adult-learning-9_en
http://euroguidance.hrdoc.bg/wp-content/uploads/2019/07/Bulgarian-School-Career-Guidance-Curriculum_Nevna-Rakovska-BFE_250619.pdf
<https://orientirane.mon.bg/>
www.euroguidance.eu/guidance-system-in-bulgaria
<https://fbo.bg/en/career-guidance/>
http://ophrd.government.bg/view_doc.php/6946

CEHIA

Consilierea în educație de la copilăria timpurie până la învățământul superior este oferită în baza [Legii învățământului](#) și a [Decretului nr. 72/2005](#) cu modificările ulterioare, privind furnizarea de consiliere în școli și facilități de orientare școlară. Acesta include o gamă largă de servicii pentru a sprijini și a extinde eficiența educației elevilor – servicii psihologice, educaționale speciale și de orientare în carieră.

Transmiterea de informații despre piața muncii face parte din curriculumul școlar. O altă formă de pregătire pentru piața muncii este reprezentată de formarea practică, care are loc în special în învățământul secundar superior (în școlile profesionale, care sunt frecventate de aproximativ 75% din populație, conform statisticilor⁸).

Pe lângă activitatea consilierilor școlari angajați ai școlilor, consilierea în carieră este oferită și de unele instituții specializate.

În cadrul învățământului obligatoriu, unul dintre domeniile educaționale incluse în [Programul-cadru de educație pentru educația de bază](#) este *Oamenii și lumea muncii*, adaptat fiecărui nivel educațional.

Includerea pregătirii practice și a experienței de muncă în companii în programele școlilor secundare superioare profesionale facilitează contactul dintre elevi și angajatori, ceea ce poate influența decizia elevilor cu privire la alegerea viitoare a locului de muncă. Mai mult decât atât, după terminarea studiilor, unii dintre

⁷ <https://www.navet.government.bg/en/about-us/>

⁸ <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/vyvojova-rocenka-skolstvi-2009-10-2019-20?lang=1>

elevi încep să lucreze la firma în care și-au făcut practica. Contactul cu piața muncii este asigurat prin formare practică în companii în timpul învățământului profesional.

Îndrumarea și consilierea în carieră sunt oferite de:

- consilieri școlari, direct în școli. Pe baza Legii învățământului, fiecare școală are un consilier școlar care poate oferi și îndrumare în carieră. Calitate activităților din domeniu de sunt de competența fiecărei școli.

- centre de consiliere pedagogică și psihologică - facilități de consiliere școlară înființate în principal de regiuni sau de Ministerul Educației, Tineretului și Sportului, municipalități, alte persoane juridice și persoane fizice (centre de orientare și consiliere atât religioase, cât și private). Cel puțin un centru funcționează în fiecare district. Centrele de consiliere pedagogică și psihologică participă la procesul educațional, în special în cazurile în care acesta întâmpină dificultăți de orice fel. Partea principală a activității centrelor constă în lucrul direct cu copiii/elevii și cu părinții acestora, în special în mod individual, dar și prin activități de grup. Beneficiarii vizați sunt copiii/elevii de minimum 3 ani și până la vârsta terminării învățământului secundar superior sau a celui terțiar profesional. Pe baza recomandării centrului, se alege sau se schimbă traseul educațional al elevilor. În procesul de îndrumare a copiilor și a elevilor, centrele influențează activ dobândirea și consolidarea cunoștințelor, atitudinile și orientarea spre valoare (alegerea stilului adecvat de învățare, terapie familială etc.). Aceste centre oferă consiliere în carieră, participă la activități în domeniul prevenirii comportamentului de risc în rândul copiilor și al tinerilor și contribuie la dezvoltarea competențelor educaționale și psihologice ale cadrelor didactice. Activitățile centrelor au loc în principal prin vizite ocazionale în școli și în instituțiile de orientare.

Ca instituții de orientare, centrele de consiliere pedagogică și psihologică sunt înființate în temeiul articolului 116 din Legea învățământului și sunt:

- centre de educație specială - funcționează în principal în școli, fiind înființate pentru grupurile de elevi cu dizabilități;

- centre de informare și orientare în alegerea carierei ale Oficiului pentru Muncă din Republica Cehă⁹ - acestea oferă descrieri detaliate ale locurilor de muncă, posibilitatea de auto-testare a interesului profesional în legătură cu o profesie / ocupație și educația relevantă necesară, facilitează interogarea (digitală) a domeniilor de studiu sau a cursurilor profesionale existente la nivel național precum și alte servicii, toate gratuite. Activitățile standard ale consilierului școlar includ și însoțirea claselor de elevi din an terminal în vizite la centrul de informare, unde elevii se familiarizează cu situația din piața muncii la nivel regional și cu opțiunile de educație ulterioară. Elevii sunt informați că pot face o programare pentru o consultație individuală cu privire la alegerea carierei sau tranziția pe piața muncii.

- [Centrul de orientare în carieră](#) face parte din [Institutul Național Pedagogic](#); acest Centru publică o serie de analize referitoare la succesul absolvenților pe piața muncii.

[Institutul Național pentru Educație](#) este administratorul portalului Internet www.infoabsolvent.cz – Sistemul informațional privind succesul absolvenților de școală pe piața muncii, creat în cadrul proiectului sistemic [VIP Kariéra](#) (2005–2008) de Ministerul Educației, Tineretului și Sportului. Pe site, cei interesați pot găsi o scurtă descriere a fiecărui curs de la școlile secundare superioare, conservatoare și școli profesionale terțiare, o scurtă descriere a domeniului, informații privind oportunitățile de angajare, informații despre șomaj, documente de bază, școli care oferă cursuri speciale și informații utile privind procedurile de intrare în aceste școli. Căutarea în site se poate face după profesie și oferă caracteristicile fiecărei poziții, activitățile desfășurate, o listă de cursuri în care se pot obține calificările necesare,

⁹ <https://www.uradprace.cz/>

venitul mediu lunar și alte informații. De asemenea, cursurile pot fi alese ținând cont de tipul de dizabilități/deficiențe ale elevului. Paginile web conțin și sfaturi privind alegerea carierei și, în cazul dificultăților de studiu, oferă date de contact pentru specialiștii din centrele de consiliere pedagogică și psihologică, Centrele de orientare în carieră, Oficiile de muncă și Centrul de informare pentru tineret. Înființarea de locuri de muncă în domeniul orientării și consilierii școlare în peste 100 de școli a fost o parte importantă a proiectului VIP Kariéra.

BIBLIOGRAFIE:

<https://www.msmt.cz/>

<https://www.european-agency.org/country-information/czech-republic/legislation-and-policy>

https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/guidance-and-counselling-early-childhood-and-school-education-17_ro#12_4_1_1_Counselling_services_at_schools

DANEMARCA

Sistemul educațional danez constă într-un an preșcolar (opțional) și 9-10 ani de școală în cadrul învățământului primar și secundar inferior. După această perioadă elevii trebuie să aleagă între cursurile academice din cadrul învățământului secundar superior, oferite de *Gymnasium*, colegiile vocaționale, educația profesională cu orientare practică și/sau urmarea cursurilor de formare/instruire oferite de colegiile vocaționale. Învățământul secundar superior este de orientare generală sau profesională. Această etapă este împărțită în trei mari ramuri cu o perioadă de studii cuprinsă între 2-5 ani în funcție de ramură. Aceste ramuri sunt: *Gymnasium* (școli teoretice); școli tehnice și comerciale; școli de formare și educație profesională.

[Legea de consolidare a îndrumării](#) a sprijinit obiectivele declarate ale guvernului (conform cărora, până în 2015, 95 % din toți tinerii trebuiau să fi finalizat un program de educație pentru tineret și până în 2020 60 % să finalizeze un program de învățământ superior).

Începând cu august 2019, în Danemarca a fost implementată o reformă a învățământului de bază. O parte a reformei a luat forma unui act privind inițiativele de orientare în municipalități pentru tinerii sub 25 de ani. Potrivit [Legii nr. 825 din 16/08/2019](#) privind măsurile municipale pentru tineret, îndrumarea oferită tinerilor sub 25 de ani trebuie să asigure faptul că alegerea orizontului educativ și a carierei va urma regulii celui mai mare beneficiu posibil pentru individ și pentru societate și că tinerii vor dobândi un nivel de înțelegere realistă a calificărilor și a cerințelor din sistemul de învățământ și pe piața muncii.

[Ministerul pentru Copii și Educație](#) și [Ministerul pentru Învățământ Superior și Știință](#) sunt responsabile de îndrumare. Aceste ministere au un rol de control și coordonare în raport cu sistemul de orientare.

Educația și formarea profesională sunt esențiale pentru un sistem flexibil și pentru pregătirea a suficientă forță de muncă capabilă să se adapteze la schimbările rapide de pe piața forței de muncă. Colegiile și academiile profesionale se bazează semnificativ pe colaborarea cu diverse întreprinderi/companii pentru a oferi studenților și o educație practică (alături de cea teoretică), astfel încât să poată fi angajați imediat după terminarea primilor doi ani de studiu.

Orientarea este privită ca un proces continuu care trebuie să-i ajute pe tineri să devină conștienți de abilitățile și posibilitățile proprii, permițându-le să ia, în cunoștință de cauză, decizii cu privire la parcursul educativ și profesional.

Pentru fiecare școală se stabilește – independent - o schemă de orientare școlară, de consiliere și de îndrumare în instruire și descoperire vocațională. Schema cuprinde îndrumarea oferită de profesorul clasei și consilierul educațional în cooperare cu ceilalți profesori ai școlii, fiind relaționată cu alte scheme de orientare existente la școlile din municipiu (cuprinde și orientarea generală a părinților asupra ofertei educaționale a școlilor).

Schema de îndrumare școlară cuprinde două aspecte: orientarea colectivă și orientarea individuală.

Îndrumarea colectivă privește disciplinele la alegere și cele opționale oferite de școală, structura sistemului de învățământ, cerințele de admitere etc. și condițiile locurilor de muncă și ale pieței muncii. Îndrumarea individuală presupune îndrumarea elevului în legătură cu alegerea proprie a materiilor de studii, durata educației și informații despre profesii, îndrumarea în elaborarea planurilor individuale în acest sens (și îndrumarea specială pentru elevii cu nevoi speciale).

Conform Legii de consolidare a îndrumării, îndrumarea va fi oferită de practicieni certificați / licențiați (profesioniști cu pregătire în acest domeniu) sau cu competențe recunoscute la același nivel. Unul dintre obiectivele sistemului danez de orientare este aceal de a îmbunătăți calificările și competențele practicienilor de orientare pentru a profesionaliza serviciile respective. În consecință, un program comun de formare este oferit consilierilor de orientare din toate sectoarele. Este o cerință ca practicienii de orientare educațională să finalizeze studiile cu o diplomă sau cu un program de master în orientare educațională și profesională (sau un program de licență în administrație publică).

[Legea de consolidare nr 1301 din 04/09/2020](#) conține prevederi care privesc tinerii sub 25 de ani (îndrumarea în sistemul de învățământ) și pentru tinerii sub 30 de ani (în sistemul ocupării forței de muncă). Potrivit actului, consiliul municipal este responsabil pentru politicile și măsurile de îndrumare în legătură cu alegerea educației și a ocupației. Orientarea se adresează:

- elevilor din clasele VII - X
- tinerilor sub 25 de ani care nu sunt la școală sau nu sunt angajați.
- tuturor tinerilor sub 25 de ani care se adresează consiliului municipal.

În ceea ce privește tinerii din grupa de vârstă 15-17 ani (clasele VII-IX (X)):

- până la sfârșitul clasei a IX-a, elevii trebuie să aibă un plan de educație;
- persoanele cu vârste cuprinse între 15 și 17 ani sunt obligate prin lege să participe la o activitate educațională sau la o activitate cu perspectivă educațională în conformitate cu planul lor individual de educație;
- în clasele a VIII-a și a X-a, elevii participă la cursuri de inițiere și la activități care să îi pregătească pentru alegerea învățământului secundar superior;
- în clasele a VIII-a, a IX-a și a X-a, elevii sunt evaluați în funcție de gradul de pregătire pentru toate tipurile de învățământ secundar superior.

Pentru tinerii care se constată că nu sunt încă pregătiți pentru învățământul secundar superior, consiliul municipal și școala trebuie să ofere formare sau orice este necesar pentru a se califica pentru o evaluare pozitivă. Acestea ar putea fi cursuri speciale menite să descopere interesele și competențele tânărului și să-l pregătească pentru educație.

În plus, conform [Legii nr. 1396 din 28.09.2020](#) privind învățământul primar și secundar inferior, Educația și ocuparea forței de muncă este o materie obligatorie de la clasa preșcolară până la clasa a IX-a. Elevii trebuie să dobândească abilități pentru a face alegeri privind educația și cariera. Educația și ocuparea forței de muncă includ trei domenii de competență: alegerile personale, de la educație la

angajare și viața profesională. Predarea acestei materii trebuie organizată în cooperare cu unitățile municipale de orientare a tinerilor.

Municipalitățile sunt obligate să stabilească obiective locale și un cadru pentru orientarea în carieră, inclusiv alegerea activităților și a metodei. Consiliul municipal trebuie să publice țintele și rezultatele eforturilor de orientare. Obiectivele, metodele, activitățile planificate, precum și performanța fiecărui centru sunt deci publicate pe site-urile municipale. Mai mult, Ministerul pentru Tineri și Educație a elaborat un set de linii directoare pe care centrele trebuie să le folosească atunci când își stabilesc propriul sistem de asigurare a calității. Pe site-ul Ministerului Învățământului Superior și Științei pot fi găsite [statisticile și rapoartele](#) privind numărul de sesiuni de îndrumare și sondaje ale utilizatorilor. În plus, centrele sunt obligate să îmbunătățească calitatea orientării pe baza experiențelor dobândite.

Guvernul dorește să le faciliteze cetățenilor posibilitatea de a lua decizii realiste cu privire la oportunitățile de învățare și carieră - pentru binele individului și pentru beneficiul societății în ansamblu. Astfel, Legea de consolidare a îndrumării își propune să dezvolte un sistem de orientare transparent, cu acces facil la servicii de îndrumare de înaltă calitate.

Sistemul de îndrumare danez constă în următoarele elemente cheie:

- Centre de orientare pentru tineret care oferă servicii de orientare pentru tinerii cu vârsta de până la 25 de ani. Centrele sunt înființate în cadrul municipalităților, iar personalul angajat provine din domenii educaționale diferite. În special, activitatea centrelor de orientare pentru educația tinerilor se adresează elevilor care sunt considerați ca nepregătiți pentru studii ulterioare.
- Centre regionale de orientare care oferă îndrumare studenților din programele de educație pentru tineret și tinerilor și adulților din afara sistemului de învățământ care doresc să intre într-un program de învățământ superior.
- eGuidance la care accesul se poate face prin e-mail, chat, telefon sau mesaj text șapte zile pe săptămână, de dimineața până seara. eGuidance a fost lansat în ianuarie 2011 și se adresează tuturor cetățenilor – tineri și adulți¹⁰.
- Portalul național de orientare www.ug.dk - este un portal de informare și orientare în carieră bazat pe tehnologia informațiilor și a comunicațiilor. Portalul ajută oamenii să găsească informații care le permit să ia decizii calificate cu privire la educație, formare și carieră.

Legea de consolidare a îndrumării definește șapte obiective principale ale îndrumării. Conform acestor obiective, îndrumările legate de alegerea educației, formării și carierei trebuie să:

- contribuie la implementarea regulii celui mai mare beneficiu posibil pentru individ și pentru societate (obiectivul general - toți tinerii să finalizeze un parcurs educațional în vederea obținerii unor calificări profesionale/vocaționale);
- se adreseze în special tinerilor care, fără îndrumări specifice, vor avea dificultăți în ceea ce privește alegerea și finalizarea educației, formării și carierei;
- ia în considerare interesele individului, calificările și abilitățile personale, inclusiv competențele informale și educația anterioară și experiența de muncă, precum și nevoia preconizată de forță de muncă calificată;
- contribuie la limitarea, pe cât posibil, a numărului de abandon școlar și a studenților care trec de la un program de educație și formare la altul și să se

¹⁰ <https://www.ug.dk/evejledning/eguidance-denmark>

asigure că elevul sau studentul finalizează educația aleasă cu cele mai mari beneficii academice/vocaționale și personale;

- contribuie la îmbunătățirea capacității individului de a căuta și utiliza informații, inclusiv informații bazate pe tehnologia informațiilor și a comunicațiilor și îndrumări cu privire la alegerea educației, a instituției de învățământ și a carierei;
- ajute la asigurarea coerenței și incrementalismului în suportul de orientare al individului;
- să fie independente de interesele sectoriale și instituționale. Prin urmare, îndrumarea va fi oferită de practicieni cu o educație de orientare aprobată sau competențe recunoscute la același nivel.

BIBLIOGRAFIE:

<https://eng.uvm.dk/>

https://ufm.dk/publikationer/2014/filer-2014/guidance_in_education_2014_pdfa.pdf

<https://www.european-agency.org/country-information/denmark/legislation-and-policy>

ESTONIA

În conformitate cu [Legea de bază a școlilor și a școlilor secundare superioare](#), profesorii trebuie să monitorizeze dezvoltarea și adaptarea elevului la școală și, dacă este necesar, să ajusteze studiile pentru a răspunde nevoilor elevului. Pentru a dezvolta abilitățile și talentele unui elev, școlile trebuie să cunoască nevoile individuale de învățare ale elevului, să aleagă metodele de studiu adecvate și să le organizeze diferențiat, dacă este necesar. În școli

Fiecare unitate de învățământ general organizează informarea elevilor cu privire la posibilitățile de continuare a studiilor și tendințele generale de pe piața muncii și asigură disponibilitatea serviciilor de carieră (studii de carieră, informare sau consiliere).

Consilierea în carieră, atât în școlile de învățământ general, cât și în școlile profesionale, este efectuată de specialiști în carieră care lucrează în centrele județene de servicii de sprijin educațional. În școli, studiile de orientare în carieră și desfășurarea acestora sunt organizate de un specialist în studii de carieră sau de un coordonator de carieră. Un specialist în informații despre carieră creează, colectează și intermediază informații legate de piața muncii și educație. Un consilier de carieră asigură sprijin în planificarea carierei; ajută la creșterea conștientizării de sine, a oportunităților de învățare și a pieței muncii, la stabilirea obiectivelor și la planificarea activităților pentru atingerea acestor obiective.

Curriculumul național de bază și programa națională de învățământ secundar superior includ opt teme centrale obligatorii (cross-curriculare), una dintre ele fiind : „*Învățarea pe tot parcursul vieții și planificarea carierei*”. În plus, programele de învățământ sunt însoțite de programele disciplinei opționale și de un curs opțional de educație pentru carieră, care sporesc utilizarea acestei posibilități în programa școlară.

Pe lângă oportunitățile de îndrumare oferite în cadrul curriculum-ului, pentru tineri există și centre de orientare/îndrumare extra-școlare. Există 16 astfel de centre în toate județele. Centrele regionale de orientare pentru tineret, numite centre Pathfinder (Rajaleidja), oferă servicii gratuite de consiliere educațională, unde sunt abordate diferite probleme legate de studii sau comportament ale tinerilor (care le împiedică succesul educațional). Serviciile Pathfinder sunt furnizate de [Consiliul pentru Educație și Tineret](#).

Serviciile de orientare în carieră sunt furnizate de [Fondul Estonian de Asigurări de Somaj](#) (Töötukassa) începând din 2017. Sarcinile principale sunt intermedierea informațiilor despre carieră și consilierea în carieră. Scopul principal al serviciilor de carieră este de a sprijini oamenii în a-și gândi alegerile în educație și viața profesională.

În 2006 și 2011, Fundația Innove (începând cu 01.08.2020 Consiliul pentru Educație și Tineret) a întreprins două studii naționale majore în domeniul orientării în carieră. Scopul studiilor a fost să evalueze gradul de conștientizare al cetățenilor cu privire la serviciile de carieră și abilitățile lor de planificare a carierei, să analizeze disponibilitatea serviciilor de carieră și cooperarea dintre diferitele părți interesate în furnizarea de servicii de carieră în Estonia. În 2014, au fost întreprinse alte câteva studii pentru a evalua domeniul. Un studiu a fost direcționat pentru a evalua utilitatea pe termen lung a materialelor de instruire și metodice și nevoile specialiștilor în carieră. [Rezultatele](#) au arătat că activitățile de instruire au fost în general utile, dar specialiștii au nevoie de suport metodic mai adecvat precum și de instruire în acest sens. Un alt [studiu](#) privind impactul orientării a arătat că educația în carieră a fost considerată ca parte normală a educației formale, lecțiile de carieră au fost utile - criticele au privit unele teste considerate prea superficiale, subliniind nevoia unor abordări și metode mai practice.

Există indicatori specifici stabiliți pentru măsurarea rezultatelor activităților în perioada 2014-2020:

- ponderea tinerilor care au beneficiat recent de informații individuale despre carieră și/sau consiliere individuală în al treilea nivel de învățământ de bază și care urmează studii la următorul nivel de învățământ la data de 10 noiembrie a anului calendaristic următor încheierii învățământului secundar inferior;
- ponderea școlilor mici (mai puțin de 150 de elevi) din învățământul general care utilizează serviciile de consiliere oferite de centrele regionale de orientare;
- numărul de copii, cursanți și tineri care au beneficiat de serviciile individuale de orientare educațională și carieră;
- numărul de tineri care au primit informații și/sau consiliere individuală despre carieră în al treilea nivel de învățământ de bază.

BIBLIOGRAFIE:

https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/guidance-and-counselling-early-childhood-and-school-education-20_ro
<https://www.innove.ee/en/rajaleidja-network/>
<https://harno.ee/>

FINLANDA

Învățământul finlandez este obligatoriu, începând cu vârsta de 7 ani și până la 16 ani, fiind organizat într-o singură structură - nu există tranziție între nivelul de învățământ primar și cel secundar inferior, prin care se asigură formarea generală comună pentru toți elevii. Dacă doresc, municipalitățile pot organiza și clasa a X-a de învățământ general, frecventarea acesteia fiind voluntară. Obiectivul este acela de a consolida competențele atunci când elevii se simt în situație de risc sau sunt indeciși. În Finlanda nu există examene naționale la sfârșitul învățământului obligatoriu. Accesul la învățământul secundar superior profesional depinde de succesul elevilor în învățământul de bază (obligatoriu).

În Finlanda, dezvoltarea abilităților de management al carierei este integrată în programele școlare naționale ca un continuum de la școala primară la școala secundară superioară. Educația privind cariera este un drept al elevilor, definit prin

lege, și este un element obligatoriu în curriculumul de bază, cuprinzând 76 de ore de activități consemnate în programa elevilor în clasele VII - IX. Activitățile la clasă sunt de obicei facilitate de consilieri școlari instruiți. În clasele I-VI, îndrumarea este încorporată în munca profesorilor de la clasă. În plus, există dreptul la îndrumare individuală și consiliere de grup și perioade de experiență de muncă. În cadrul curriculei naționale de bază, educația pentru carieră este descrisă ca o strategie generală și o responsabilitate a întregului personal școlar, iar accentul se pune pe dobândirea de abilități de management al carierei pe tot parcursul vieții, ca un continuum care se concentrează pe autocunoaștere, pe opțiunile de educație și formare și pe informațiile privind piața muncii. Școlile sunt obligate să ofere un plan de educație și de orientare în carieră, cu alocarea sarcinilor respective personalului specializat. Curriculumul local trebuie să includă o descriere a modului în care este implementată cooperarea cu piața locală a muncii și comunitatea de afaceri în cadrul școlii¹¹.

Scopul orientării și al consilierii este de a sprijini indivizii să facă opteze în plan educațional și în ce legat de viitoarea carieră (și să-i pregătească pentru învățarea pe tot parcursul vieții). În Finlanda toată lumea are dreptul la servicii de îndrumare și consiliere, indiferent dacă sunt persoane care studiază, lucrează, sau sunt în afara pieței muncii. Autoritățile din domeniul educației și ocuparea forței de muncă precum și furnizorii de educație - în mod normal municipalitățile - sunt principalii actori responsabili de furnizarea serviciilor de îndrumare și consiliere. Instituțiile de educație și formare poartă responsabilitatea principală pentru îndrumarea și consilierea elevilor și studenților. Serviciile de orientare profesională și de planificare a carierei — disponibile în cadrul serviciilor publice de ocupare a forței de muncă — sunt destinate în primul rând celor din afara educației și formării.

Îndrumarea și consilierea reprezintă o parte importantă a sistemului de sprijin al elevului și este oferită la toate nivelurile (general, intensificat și special).

Consilierea elevilor și îndrumarea educațională continuă pe tot parcursul educației de bază. Scopul consilierii este de a ajuta elevii să-și facă planuri individuale de studiu. Continuitatea este garantată prin cooperarea și interacțiunea dintre profesorii care participă la îndrumare pe parcursul educațional al fiecărui elev. Principiile activităților de îndrumare și împărțirea sarcinilor între diferiții participanți trebuie stabilite în curriculumul local. Este sarcina tuturor cadrelor didactice să îndrume elevii în la diferite discipline și să-i ajute să-și dezvolte abilitățile de învățare, precum și să prevină apariția problemelor legate de procesele de învățare. Orientarea și consilierea ar trebui să permită tuturor elevilor să obțină cele mai bune rezultate posibile.

Elevii și părinții acestora au dreptul de a solicita și obține informații despre metodele și opțiunile de lucru în educația de bază și utilitatea acestora în instruirea și viitorul fiecărui elev.

Consilierii pentru orientare sunt recrutați de școală și sunt membri ai personalului didactic. Ei oferă consiliere pentru orientare educațională, în mod colectiv și individual, în școlile de învățământ secundar. Cadrele didactice participă la activitățile de orientare împreună cu consilierii. Fiecare clasă are un îndrumător/diriginte, un profesor responsabil de clasă – care le acordă elevilor sprijin pentru diferite aspecte generale legate de școală (alegerea disciplinelor opționale, organizarea perioadelor de experiență de muncă etc.). Elevii vor primi în mod garantat consiliere pentru orientare pe parcursul studiilor și în ciclurile finale ale rutei educaționale (în ultimii 3 ani, minim două lecții de orientare pe săptămână cu durata de cel puțin 45 de minute). Profesorii îi îndrumă pe elevi cu privire la studiile și anticipează problemele legate de procesul de învățare. Toată lumea – părinți,

¹¹ https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/2020-11/innovation_in_career_guidance_vol._2_0.pdf

copii, profesori și consilieri educaționali – trebuie să discute despre orientarea elevilor. Decizia privind educația viitoare sau sectorul profesional aparține în final elevului și părinților săi.

În gimnaziu, consilierea elevilor și îndrumarea educațională formează un tot integrat, care are ca scop sprijinirea elevilor în diferite etape ale studiilor secundare superioare și dezvoltarea capacităților acestora de a face alegeri și a găsi soluții privind educația, formarea și viitoarea carieră. Responsabilitatea principală pentru aranjamentele practice de îndrumare și consiliere revine consilierului studentului.

Elevii din învățământul vocațional progresează (în parcursul lor educativ) în același mod ca și în alte forme de învățământ. Educația și formarea vocațională se caracterizează prin instruire divizată în module și în unități de studiu, și nu pe ani sau clase. Toate calificările profesionale includ cel puțin 1,5 credite de consiliere (pentru studenți).

BIBLIOGRAFIE:

https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/finland/guidance-and-counselling-early-childhood-and-school-education_ro
<https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2019/825>
<https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2018/827>
<https://ufm.dk/uddannelse/statistik-og-analyser/kontaktstatistikker>
<https://ufm.dk/>
<https://ufm.dk/en/publications/2016/the-danish-education-system>

FRANȚA

Informarea, îndrumare și orientarea în contextul integrării profesionale este o misiune națională și teritorială (locală), definită de stat, coordonată de regiuni și implementată în zonele locale de o serie de operatori publici și parteneri privați (asociații).

Începând cu [Legea nr.1437 din 24 noiembrie 2009](#) orice persoană are dreptul de a fi informată și consiliată cu privire la orientarea profesională. Articolul 1 din această lege confirmă existența „dreptului la informare, orientare și calificare profesională” care urmărește „să permită fiecărei persoane să dobândească și să actualizeze cunoștințe și competențe care să favorizeze dezvoltarea profesională”. Acesta conferă regiunilor franceze competențe sporite în domeniul orientării și informării, în special în ceea ce privește formarea profesională și continuă.

După cum se prevede în [Circulara nr. 51 din 28 martie 2017](#), în [Centrele de documentare și informare](#) din cadrul școlilor și liceelor, profesorii-bibliotecari pun la dispoziția elevilor și profesorilor, documentație referitoare la orientare, informații școlare și profesionale. De asemenea, ei lucrează în parteneriat cu psihologii din educația națională.

Reforma bacalaureatului general și tehnologic „[Baccalauréat 2021](#)”, anunțată pe 14 februarie 2018, oferă 1h30 pe săptămână de sprijin de orientare pentru toți elevii de clasa a XI-a și a XII-a.

[Circulara nr.108 din 10 octombrie 2018](#) atribuie cadrelor didactice principale o misiune suplimentară de sprijin în îndrumarea elevilor, pe care o desfășoară împreună cu psihologul orientator. Profesorul principal este interlocutorul privilegiat al părinților și realizează interviuri de orientare personalizate.

„[Les cordées de la réussite](#)” este un program de promovare a accesului tinerilor la învățământul superior, oferindu-le cheile pentru a se angaja cu succes în sectoarele de excelență. Se adresează în special tinerilor din medii defavorizate.

Sistemul constă într-un parteneriat între instituții de învățământ superior (grandes écoles, universități, clase pregătitoare) și licee din cartierele prioritare. Acest parteneriat face posibilă sprijinirea, în special prin tutorat, a studenților care au motivația și capacitatea de a urma studii de lungă durată și de a accesa cursuri selective.

Prin [Decretul din 1 iulie 2015](#), traseul individual, informarea, orientarea și descoperirea lumii economice și profesionale prevăzute de articolul L.331-7 din [Codul Educației Franceze](#) ia denumirea de „*Parcours Avenir*”. Acest nou program educațional realizat în Franța ajută elevii să înțeleagă mai bine mediul economic și profesional, să fie conștienți de diversitatea ocupațiilor și a tipurilor de formare, să își sporească sentimentul de implicare și inițiativă și să contureze direcția pe care doresc să o urmeze în educație și în cariera profesională. Fiecare elev din învățământul secundar, din primul an al ciclului inferior și până în ultimul an al ciclului superior (cu vârste cuprinse între 11 și 18 ani) va urma acest parcurs educațional. În timpul școlarizării obligatorii, cunoștințele și abilitățile dobândite de studenți la acest curs sunt luate în considerare pentru validarea însușirii nucleului comun de cunoștințe, deprinderi și cultură. Cursul *Avenir* este conceput de către directorul școlii în colaborare cu întreg corpul didactic și poate include:

- acțiuni de descoperire (vizite la companii, participare la forumuri, conferințe și dezbateri);
- intervenții de conștientizare sau formare (intervenții ale antreprenorilor sau profesioniștilor în sălile de clasă);
- acțiuni de cunoaștere / practică la locul de muncă (clasa de afaceri, stagii de practică);
- proiecte asistate (mini-companii, rapoarte despre meserii).

Pe parcursul școlarizării obligatorii, la acreditarea cunoștințelor de bază, a competențelor și a culturii generale dobândite, sunt luate în considerare și cunoștințele și aptitudinile obținute de elevi în cadrul acestui program, *Parcours Avenir*. Parcursul se bucură de sprijinul instrumentului digital [FOLIOS](#), cu ajutorul căruia pot fi urmărite și înregistrate progresele elevilor în timpul ciclului inferior și superior.

În timpul școlarizării, elevul trebuie să fi vizitat cel puțin o companie, să fi întâlnit un profesionist, să fi participat la un proiect (exemplu: proiect mini-întreprindere) și să fi efectuat un stagiu de internship. Toți elevii de clasa a IX-a trebuie să efectueze un stagiu de practică de cinci zile într-o companie în timpul anului școlar.

[Onisep](#) este o instituție publică aflată sub tutela Ministerului Educației Naționale, care publică și distribuie documente scrise și audio-vizuale și menține baze de date cu studii și profesii. Oferă informații gratuite despre formare și meserii (videoclipuri, fișe de post, adrese) pentru tineri și familiile acestora, precum și resurse pentru profesioniști. Onisep gestionează prin profesioniști în orientarea în carieră un site web <http://www.monorientationenligne.fr/qr/index.php>, un serviciu online personalizat și gratuit.

Delegațiile Regionale ale Onisep (DRONISEP) au fost - până în 2018 - responsabile de diseminarea informațiilor regionale privind formarea și profesiile, dar [Legea nr.771 din 5 septembrie 2018](#) transferă această competență regiunilor.

Regiunea organizează serviciul public regional de orientare (SPRO) pe tot parcursul vieții. Asigură conectarea în rețea a tuturor serviciilor, structurilor și dispozitivelor de orientare pe teritoriul său și anume:

- [Centre de informare și orientare](#) (CIO);
- Structurile aparținând rețelei de informare pentru tineret: [centre regionale de informare pentru tineret](#), birouri de informare pentru tineret și puncte de informare pentru tineret;

- Centrele de sprijin al deciziei ale camerelor de meserii și meșteșuguri;
- Onisep;
- Centrul de angajare;
- Misiuni locale.

Competențele regiunilor în domeniul orientării sunt definite în special în [Legea nr. 288 din 5 martie 2014](#) privind formarea profesională, ocuparea forței de muncă și democrația socială și în [Acordul-cadru semnat la 28 noiembrie 2014 de șase ministere și Asociația Regiunilor Franței](#).

Centrele de informare și orientare (CIO), aflate sub tutela autorității educaționale locale, sunt răspândite pe întreg teritoriul național. Rolul CIO constă în:

- informarea tuturor elevilor și familiilor acestora despre educație, formare profesională, calificări și ocupații;
- consilierea individuală;
- observarea, analizarea transformărilor locale ale sistemului de învățământ și a schimbărilor de pe piața muncii și realizarea de documente de sinteză pentru echipele de învățământ sau studenți;
- animarea schimburilor și reflecțiilor între actorii sistemului de învățământ, părinți, tineri, factorii de decizie locali și managerii economici.

Serviciul public francez de ocupare a forței de muncă (*Pôle emploi*) contribuie, de asemenea, la monitorizarea și la o mai bună înțelegere a politicilor de integrare profesională. Conform [Legii nr. 126 din 13 februarie 2008](#) privind reforma organizatorică a serviciului public de ocupare a forței de muncă, numește o comisie de evaluare, a cărei sarcină este de a evalua relevanța, eficacitatea și eficiența intervențiilor, ofertei de servicii, sprijinului și măsurilor pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, oferite de Pôle emploi. Evaluările fac obiectul unor publicații care apar în colecții precum [„Eclairages et synthèse”](#) și [„Études et recherches”](#).

BIBLIOGRAFIE:

<https://www.education.gouv.fr/>
<https://www.education.gouv.fr/les-lieux-d-information-de-l-orientation-4274>
<https://www.reseau-canope.fr/savoirscdi/societe-de-linformation/international/regard-sur-leurope/school-libraries-and-school-librarians.html>
<https://www.reseau-canope.fr/savoirscdi/metier/le-professeur-documentaliste-textes-reglementaires/les-missions.html>
<https://eduscol.education.fr/829/les-centres-d-information-et-d-orientation>
https://www.ac-paris.fr/portail/jcms/p2_1452076/missions-et-roles-des-centres-d-information-et-d-orientation-cio
<https://www.cordeesdelareussite.fr/Mise-en-avant/La-charte-2021-des-cordees-de-la-reussite-signee-par-les-ministeres-du-MEN-et-du-MESRI>
<https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000028683576/>
<https://www.pole-emploi.org/accueil/>

GERMANIA

Consilierea elevilor cu privire la alegerea carierei școlare este, în primul rând, responsabilitatea școlilor - de exemplu atunci când elevii trec de la școlile primare la cele secundare și când elevii își aleg școala continuă sau cariera de formare, după învățământul secundar inferior. Același lucru este valabil și pentru alegerea cursurilor la nivelul superior al gimnaziului. Acest tip de îndrumare poate fi obținută de la profesorii elevului.

La nivel gimnazial, consilierea în carieră include consultarea nu numai cu privire la o posibilă trecere la un alt tip de școală și la un alt parcurs educațional, ci și consilierea elevilor cu privire la calificările profesionale oferite de sistemul de învățământ. Serviciile de orientare școlară colaborează și cu agențiile locale de ocupare a forței de muncă pentru a oferi elevilor îndrumare profesională.

Pentru consilierea în carieră școlară din școlile vocaționale, se aplică în mod esențial informațiile furnizate cu privire la consilierea în carieră școlară din școlile de învățământ general. La majoritatea școlilor vocaționale, pregătirea pentru viața profesională (Arbeitslehre, Wirtschaft-Arbeit-Technik sau Arbeit-Wirtschaft-Technik) este o materie în sine.

În conformitate cu [Legea privind formarea profesională](#), art. 76 secțiunea 1, consilierii de formare oferă sprijin sub formă de consiliere persoanelor implicate în pregătirea profesională sau formarea profesională inițială.

Încă din 1969, în „Recomandarea privind Hauptschule” ([„Empfehlung zur Hauptschule”](#)), Conferința Permanentă a Miniștrilor Educației și Afacerilor Culturale ([Kultusministerkonferenz](#)) a subliniat necesitatea pregătirii elevilor pentru lumea adulților, în special pentru viața profesională. Această abordare este continuată în „Acordul din 1993 privind tipurile de școli și cursuri de învățământ la nivelul secundar inferior” ([„Vereinbarung über die Schularten und Bildungsgänge im Sekundarbereich I”](#)) și în versiunea din septembrie 2014, în care introducerea în lumea muncii și a ocupației este stabilită ca o componentă obligatorie a tuturor programelor educaționale. Predarea se desfășoară fie într-o materie separată, fie ca parte a materialului acoperit în alte discipline. Stagiile în companii sunt menite să ofere perspective exemplare asupra lumii muncii și să contribuie la orientarea studentului în alegerea ocupației sale. Potrivit „Acordului privind structura gimnazială Oberstufe în liceul superior” ([„Vereinbarung über die Gestaltung der gymnasialen Oberstufe in der Sekundarstufe II”](#)), în versiunea actualizată, predarea în școala secundară superioară include informații adecvate despre domeniile profesionale, precum și structurile și cerințele lumii muncii.

În acordul-cadru dintre Conferința Permanentă și [Agenția Federală pentru Ocuparea Forței de Muncă](#) din 2004, cu modificările din iunie 2017, partenerii de cooperare pledează în favoarea permiterii tuturor tinerilor să facă o tranziție cu succes de la școala generală și profesională la formare profesională sau studii și apoi la angajare calificată. În acest scop, eficiența cooperării între școli și orientarea profesională urmează să fie sporită prin aplicarea strategiilor de acțiune comună și a ofertelor construite sistematic una pe cealaltă. Prin creșterea utilizării mijloacelor moderne de comunicare, printre altele, fiecare elev ar trebui să poată utiliza consilierea și îndrumarea continuă pentru a putea lua o decizie viabilă cu privire la educația ulterioară în mod independent și într-o manieră reflectivă.

Potrivit „Recomandării privind orientarea vocațională în școli” ([„Empfehlung zur Beruflichen Orientierung an Schulen”](#)) adoptată de Conferința permanentă în decembrie 2017, misiunea educațională a școlilor este, în esență, de a pregăti elevii în mod adecvat pentru viața în societate și de a le permite să participe activ și responsabil la viața culturală, socială, politică, profesională și economică. O abordare profesională individuală timpurie, orientată spre practică este de o importanță centrală pentru o tranziție de succes către educație, studiu și ocupație pentru toți elevii. Landurile înțeleg că orientarea profesională înseamnă un proces care începe la școală și continuă până când duce la formare, studii și angajare. Cerințele-cadru ale Landurilor pentru orientare profesională sunt ancorate în concepte școlare sistematice și coerente. În conformitate cu principiile „Recomandării pentru orientarea vocațională în școli”, orientarea se desfășoară în cadrul sprijinului individual pe o perioadă de mai mulți ani ca o examinare a înclinațiilor și dorințelor, perspectivelor și posibilităților elevilor. Pe baza intereselor,

competențelor și potențialelor, elevii ar trebui să fie împuterniciți, într-un proces pe termen lung, să decidă în mod sensibil, independent, fără stereotipuri de gen și în mod activ asupra educației ulterioare și a carierei. Implicarea tuturor actorilor școlari și extrașcolari locali este văzută ca indispensabilă. Ca parte a orientării vocaționale, elevii primesc informații despre diferite ocupații și perspective orientate spre practică, parțial la propria materie și parțial la nivelul disciplinelor. În special, stagiile, dintre care unele durează câteva săptămâni, în companii, întreprinderi de afaceri, autorități administrative sau instituții sociale le permit să își dezvolte o imagine a lumii muncii aproape de practică. Acest lucru contribuie la faptul că tinerii își pot alege cariera pe baza unei evaluări realiste. Implementarea concretă a măsurilor de orientare profesională este responsabilitatea școlilor și a consilierii vocaționale de către agențiile locale de ocupare a forței de muncă. Agenția Federală pentru Ocuparea Forței de Muncă este implicată îndeaproape în implementarea conceptelor școlare și ale land-urilor pentru orientarea profesională.

Agențiile de ocupare a forței de muncă oferă, de asemenea, [Centre de informare în carieră](#), facilități în care oricine se confruntă cu decizii profesionale sau de carieră poate afla gratuit mai multe despre educație, formare, piața muncii și a formării. Acestea oferă acces la descrieri ale activităților și cerințelor profesionale, oportunități de calificare ulterioară, precum și evoluții pe piața muncii și a formării pentru fiecare profesie. Agenția de ocupare a forței de muncă este, de asemenea, responsabilă pentru consilierea în carieră pentru tineri, în conformitate cu [Cartea a treia a Codului social](#). Serviciul lor de consiliere în carieră este un partener important pentru școli și profesorii care se ocupa de consiliere. Consilierea în școli ia forma unor ore regulate de consultare în școală și în Agenția de ocupare a forței de muncă ca și consiliere individuală. În unele cazuri, măsurile de orientare vocațională se desfășoară și la fața locului în timpul orelor obișnuite, de comun acord cu cei în cauză. În plus, serviciul de consiliere în carieră poate participa și la serile părinților și la evenimentele ocupaționale din locațiile școlii cu măsurile sale de consiliere și formare.

Procedurile sistematice de profilare a competențelor (de exemplu, analiza competențelor, [pașaportul de alegere a carierei](#), pașaportul de competențe, [Profilpass](#) etc.) sunt utilizate în toate landurile ocazional sau în general, pentru sprijinul individual al elevilor. Aceste oferte sunt sistematizate și dezvoltate în continuare în ceea ce privește măsurile ulterioare de orientare profesională în cadrul inițiativei [Calificare și conectare – Lanțuri educaționale până la finalizarea formării](#). În acest sens, [Ministerul Federal al Educației și Cercetării](#) împreună cu [Ministerul Federal al Muncii și Afacerilor Sociale](#) și Agenția Federală pentru Ocuparea Forței de Muncă încheie acorduri bilaterale și cu Landurile pentru a face mai eficientă tranziția de la școală la formare și muncă sau o alegere de studii.

Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă oferă posibilitatea de a afla ocupațiile compatibile pentru fiecare prin [testul de alegere a carierei](#). Instrumentul de explorare [Check-U](#) ajută, de asemenea, la identificarea propriilor interese și puncte forte.

O contribuție importantă o au măsurile de orientare profesională în centrele de educație și formare profesională inter-companii și similare, care sunt susținute de Ministerul Federal al Educației și Cercetării din 2008. Programul este susținut parțial de landuri prin finanțare suplimentară. În urma unei etape pilot, programul de orientare profesională al ministerului a devenit permanent în iunie 2010. Sprijinul se adresează tuturor elevilor din clasele a VII-a și a VIII-a a școlilor de învățământ general. Promovează o analiză a potențialului, care are loc de regulă la sfârșitul clasei a VII-a, și zilele de atelier în clasa a 8-a. În timpul analizei potențialului, elevi stabilesc inițial preferințele și punctele lor forte. În timpul zilelor de atelier, ei au apoi

posibilitatea de a învăța despre cel puțin trei domenii profesionale pe o perioadă de două săptămâni.

BIBLIOGRAFIE:

<https://www.apprenticeship-toolbox.eu/governance-regulatory-framework/legal-framework/20-legal-framework-in-germany>

<https://www.deutschlandfunk.de/empfehlung-oder-verpflichtung-der-uebergang-zur-100.html>

<https://planet-beruf.de/schuelerinnen>

https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/guidance-and-counselling-early-childhood-and-school-education-25_ro

<https://www.bildungsserver.de/>

<https://www.arbeitsagentur.de/bildung/ausbildung/welche-berufe-passen>

ITALIA

[Orientările naționale pentru curriculum-ul din 2012](#), subliniază că școlile au un rol educativ și de îndrumare fundamental, oferind elevilor posibilitatea de a dobândi conștiința propriului potențial și a propriilor resurse pentru a planifica experiențe și pentru a verifica rezultatele obținute. Școala, în general, are un rol de îndrumare deoarece pregătește elevii pentru luarea deciziilor; în special, primul ciclu de învățământ îi îndrumă pe elevi către studiile ulterioare la nivelul secundar superior.

Învățământul secundar superior asigură legături cu universitățile și instituțiile de învățământ superior prin căi de ghidare specifice și autoevaluarea competențelor. Astfel de activități fac parte din [Planul pentru oferta educațională](#) al fiecărei școli, precum și din Planul anual de formare continuă a cadrelor didactice. Școlile gimnaziale și instituțiile de învățământ superior semnează acorduri specifice pentru planificarea, implementarea și evaluarea inițiativelor, implicând și alte organisme, asociații, întreprinderi și reprezentanți ai lumii muncii și profesionale.

Activitățile de orientare sunt incluse în ultima clasă a programului de învățământ secundar superior folosind timpul și flexibilitatea organizatorică a școlilor.

În [Orientările naționale de orientare pe tot parcursul vieții din 2014](#), [Ministerul Educației](#), pe lângă confirmarea conținutului orientărilor anterioare din 2009, sugerează un nou model de îndrumare care asigură sprijin pe tot parcursul vieții. Acest model pleacă de la rolul central al sistemului de învățământ în ansamblu, ca singurul loc în care un tânăr dobândește și consolidează competențe de bază și transversale, necesare dezvoltării propriei identități, autonomiei și capacității decizionale. În acest context, școlile au un rol central în procesele de orientare și au sarcina de a dezvolta competențe de ghidare de bază și competențe-cheie ale cetățeniei și de a însoți tinerii în utilizarea și exploatarea cunoștințelor dobândite la școală pentru a-și construi propria experiență de viață și pentru a lua decizii. Liniile directe mai precizează că, în cazurile dificile, implicarea experților și a persoanelor externe cu competențe profesionale este necesară pentru a însoți elevii în tranziția de la școală la muncă pentru o incluziune deplină în muncă.

Ministerul Educației a pus la dispoziție elevilor și tuturor subiecților implicați în orientare un [portal](#) dedicat orientării către învățământul secundar superior și postliceal.

Orientarea în carieră la școală urmărește să ofere elevilor informațiile necesare despre domeniile profesionale, cu oportunitatea de a participa la laboratoare din sectoarele tehnologiei și științei, de a experimenta viața universitară și noi metode de studiu și lucru în universități italiene și europene.

În ceea ce privește cursurile regionale de educație și formare ([IeFP](#)), principalele centre care au responsabilitatea de a oferi îndrumare tinerilor și adulților pe piața muncii, orientându-i și către cursuri de formare profesională, sunt Serviciile teritoriale de ocupare a forței de muncă. Aceste centre sunt organizate la nivel provincial și au multe filiale locale care funcționează în cadrul politicilor active de ocupare a forței de muncă definite la nivel regional.

Pe lângă serviciile de ocupare a forței de muncă, în cadrul multor agenții de formare profesională există și un serviciu de orientare care îi ajută pe tineri să aleagă între opțiunile de curs și îi ajută să intre pe piața muncii la finalul cursului.

Îndrumarea pe piața muncii este inclusă și în programa cursurilor profesionale de trei ani și este realizată de profesori: în cadrul cursului, un număr de ore este destinat activităților de orientare pentru a detecta problemele care decurg din alegerile elevilor, sau pentru prevenirea abandonului școlar etc., în anul III, o anumită perioadă de timp este destinată activităților care ajută studentul să intre pe piața muncii, oferindu-i competențe și abilități, de exemplu despre cum să facă o cercetare pentru un loc de muncă potrivit, cum să răspunzi la un interviu sau cum să întocmești un curriculum vitae corect.

[Agenția Națională pentru Politici Active în Muncă](#) realizează rapoarte privind politicile active din Italia în cadrul cărora este monitorizată și furnizarea de servicii de orientare de către centrele de angajare¹².

BIBLIOGRAFIE:

<https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2008/02/07/008G0031/sq>

<http://www.indicazioninazionali.it/>

<https://www.miur.gov.it/>

<https://www.miur.gov.it/web/guest/-/il-piano-triennale-dell-offerta-formativa-ptof-2019-2022-e-la-rendicontazione-sociale-rs->

[https://www.european-](https://www.european-agency.org/sites/default/files/tpl4i_policy_mapping_grid_italy.pdf)

[agency.org/sites/default/files/tpl4i_policy_mapping_grid_italy.pdf](https://www.european-agency.org/sites/default/files/tpl4i_policy_mapping_grid_italy.pdf)

<https://www.istruzione.it/archivio/web/istruzione/dg-ifts/area-iefp.1.html>

<https://www.miur.gov.it/web/guest/orientamento>

LETONIA

Îndrumarea în carieră în timpul învățământului integrat primar și secundar inferior este disponibilă tuturor elevilor. În cele mai multe cazuri, alegerea profesiei este una dintre temele discutate la așa-numitele lecții de clasă.

O atenție sporită orientării educaționale și în carieră este acordată în ultimele clase de învățământ primar și secundar inferior integrat, precum clasa a VIII-a sau a IX-a. Disciplina Științe Sociale este predată în toate clasele integrate de învățământ primar și secundar inferior (I-IX), iar acest lucru îi ajută pe elevi să se înțeleagă pe ei înșiși și procesele sociale, să dobândească abilități de cooperare, să ia decizii, să argumenteze etc. De asemenea, anual se dedică mai multe lecții temelor legate de orientarea în carieră, completând astfel serviciul de orientare și consiliere oferit de școli.

Toți elevii beneficiază de îndrumare în carieră și informații despre învățământul terțiar. Orientarea educațională și în carieră pentru tineri este oferită de

¹² <https://www.anpal.gov.it/documents/552016/586444/Pal-Primo-rapporto-annuale-congiunto-anpal-regioni-e-province-autonome.pdf/9bc91f9e-9e7f-654f-293c-485e8dbf1ecb?t=1573473949393>

[Agentia de Stat pentru Ocuparea Forței de Muncă](#) și Centrul Național de Resurse pentru Orientare în Carieră - [Euroguidance Letonia](#).

O gamă largă de informații despre educație este disponibilă la Euroguidance Letonia, care colectează, produce și difuzează informații despre oportunitățile de educație și formare în Letonia și în alte țări europene la diferite niveluri și tipuri de educație, organizează întâlniri de informare cu elevii și părinții acestora, produce și distribuie materiale tipărite și promovează cooperarea între diverși actori din domeniul orientării și consilierii educaționale la nivel național și internațional.

În plus, au fost dezvoltate programe de formare pentru consultanți în carieră ca module de educație ulterioară pentru profesori.

Cu toate că de obicei nu există alte măsuri luate la nivel de școală pentru a facilita accesul tinerilor pe piața muncii, unele școli de nivel secundar superior oferă o experiență de observare a muncii pentru a ajuta elevii să dobândească cunoștințe directe despre lumea muncii și colaborează cu [Junior Achievement](#) în acest scop.

O altă sursă de informații este [prakse.lv](#) (stagiu de practică)/ [virtualaprakse.lv](#) (internship virtual), unde elevii/studenții pot obține informații despre cele mai noi stagii, se pot familiariza cu standardele ocupaționale, pot explora cotidianul diferitelor ocupații, programe de studiu, pot completa teste de carieră și chestionare despre ocupațiile respective etc. Acest portal este dezvoltat în cooperare cu [Confederația Angajatorilor din Letonia](#) și peste 2200 de companii, 1000 de instituții de învățământ și 190 de ONG-uri. Se preconizează implicarea treptată a peste 5000 de companii locale și străine.

Instituțiile de învățământ superior găzduiesc zilele ușilor deschise pentru a oferi potențialilor studenți informații despre studii.

În ceea ce privește învățământul secundar superior vocațional, lecțiile practice au loc în atelierele școlare și în mediul real de muncă din întreprinderi. Municipality locale cooperează cu organizațiile angajatorilor pentru a oferi stagiarilor locuri de muncă în întreprinderi pentru a garanta posibilitatea de practică în timpul studiilor. Consiliul Tripartit de Educație Profesională și Ocuparea Forței de Muncă, este un consiliu consultativ care elaborează sugestii pentru politica și strategia de stat în domeniul educației profesionale și al ocupării forței de muncă. Reprezentanții angajatorilor sunt implicați în elaborarea standardelor ocupaționale și participă la comisia de examene de calificare.

https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/guidance-and-counselling-early-childhood-and-school-education-34_ro

LITUANIA

[Legea educației](#) prevede că elevii, părinții lor (sau tutorele), profesorii și furnizorii de educație pot beneficia de asistență educațională, în scopul creșterii eficienței procesului educativ/formativ.

[Ministerul Educației și Științei](#) este responsabil pentru politica de orientare în carieră legată de furnizarea de servicii educaționale și consiliere de calitate pentru elevi, studenți, cursanți adulți. Ministerul Educației și Științei stabilește procedura parcursului educațional pentru informare și orientare în carieră. La școală, copiilor li se oferă îndrumări profesionale care îi ajută să-și evalueze rezultatele învățării și să facă alegerea corectă atunci când selectează calea către educație și carieră.

[Legea educației](#) prevede că scopul orientării în carieră este ca prin utilizarea informațiilor profesionale, a îndrumării profesionale și a instrumentelor de dezvoltare a carierei pentru a ajuta o persoană să aleagă cea mai potrivită educație și cel mai

potrivit loc de munca, să dobândească abilități de planificare și management al carierei și să-și dezvolte activ profesional cariera.

Orientarea în carieră este realizată de școli (și prin intermediul / medierea unor puncte de informare profesională, înființate în acestea). Informațiile din aria vocațională sunt furnizate de următorii specialiști: consultanții de informare vocațională (consilieri profesioniști, educatori sociali și psihologi școlari), profesori de asistență socială, profesori de vocație, profesori de învățământ general.

[Strategia Națională a Educației](#) (2013-2022) definește orientarea în carieră ca fiind una dintre cele patru priorități strategice din educație. Scopul orientării în carieră este definit, în lege, ca fiind reprezentat de acele măsuri de informare, consiliere și educație în carieră care oferă suport și ajutor unei persoane în procesul de alegere a tipului de formare / educație și a domeniului profesional, o ajută să dobândească competențe de planificare și de management al carierei și să-și modeleze activ cariera profesională. De asemenea, se prevede că orientarea în carieră va fi asigurată (în școlile de învățământ general, școlile profesionale și alte instituții de învățământ, centrele de orientare în carieră și altele) în conformitate cu procedura stabilită de Ministerul Educației împreună cu ministerul Securității Sociale și Muncii, precum și în conformitate cu procedura stabilită de unitățile de învățământ superior.

[Legea educației și formării vocaționale](#) consacră accesibilitatea serviciilor de orientare în carieră pentru toți cetățenii și definește orientarea în carieră ca parte integrantă a educației vocaționale. Legea educației și Legea educației și formării vocaționale sunt susținute de [Procedura privind implementarea orientării în carieră](#), adoptată de Ministerul Educației și Științei împreună cu Ministerul Securității Sociale și Muncii în 2012. Acest document definește modul în care serviciile de orientare în carieră (și anume – educația, informarea și consilierea în carieră) vor fi implementate în sectorul educațional la nivel național, municipal și local (școlar). [Programul de educație în carieră](#) a fost adoptat de Ministerul Educației și Științei în 2012 și stabilește competențele de carieră care trebuie dezvoltate de către elevii de la școlile de învățământ general și școlile vocaționale și modul în care educația pentru carieră ar trebui să fie implementată pe tot parcursul curriculumului.

Organizarea și monitorizarea serviciilor de orientare în carieră în școlile de învățământ general sunt gestionate de municipalitățile locale. Centrul Lituanian de Educație Non-Formală a Tinerilor coordonează serviciile de orientare în carieră la nivel național, dezvoltarea metodologiei și evaluarea nevoilor de formare și dezvoltare profesională ulterioară a consilierilor de orientare.

POLONIA

În școlile poloneze orientarea în carieră este disponibilă pentru toți elevii. Începând cu anul școlar 2017/2018 se organizează cursuri de orientare în carieră pentru elevii din clasele a VII-a și a VIII-a. Orele se bazează pe un curriculum întocmit de un profesor relevant și aprobat de director, după consultarea consiliului pedagogic. Curriculumul conține informații despre profesii, calificări și locuri de muncă, precum și oportunități de a obține calificări care se potrivesc nevoilor pieței muncii și abilităților profesionale.

Personalul de orientare în carieră din cadrul sistemului de învățământ este asigurat cu sprijinul [Centrului pentru Dezvoltarea Educației](#) (Ośrodek Rozwoju Edukacji - ORE). Centrul este o instituție publică centrală de formare a cadrelor didactice cu acoperire la nivel național. Organismul responsabil de Centru este [Ministerul Educației Naționale](#). ORE derulează un proiect în cadrul Programului operațional de educație pentru dezvoltarea cunoștințelor, numit „[Orientare](#)”

educațională și profesională eficientă pentru copii, adolescenți și adulți". Scopul principal al proiectului este de a crea un cadru pentru funcționarea eficientă a orientării educaționale și profesionale în sistemul de învățământ.

Orarul general pentru fiecare tip de școală publică specifică numărul minim de ore alocate orientării în carieră:

Orarul general pentru școlile/clasele publice:	Numărul minim anual de ore pentru o clasă		Numărul minim de ore pentru un ciclu de învățământ
	Cls/nr de ore	Cls/nr de ore	
Școli primare, inclusiv școli speciale; cu excepția școlilor primare speciale pentru elevii cu dizabilități intelectuale moderate sau severe	VII/10	VIII/10	20 într-un ciclu de 2 ani
Clase care se pregătesc pentru angajare: clasele a VII-a și a VIII-a ale școlilor primare, inclusiv ale școlilor speciale; cu excepția școlilor primare speciale pentru elevii cu dizabilități intelectuale moderate sau severe	VII/10	VIII/10	20 într-un ciclu de 2 ani
Școli secundare generale, inclusiv școli medii speciale pentru elevi cu abilități intelectuale normale: cu dizabilități; inadaptați social; și cu risc de inadaptare socială	-	-	10 într-un ciclu de 4 ani
Școli secundare tehnice, inclusiv școli medii tehnice speciale pentru elevi cu aptitudini intelectuale normale: cu dizabilități; inadaptați social; și cu risc de inadaptare socială			10 într-un ciclu de 5 ani
Școli profesionale sectoriale, inclusiv școli profesionale sectoriale de gradul I special pentru elevi cu dizabilități și inadaptați social și elevi cu risc de inadaptare socială; pentru elevii care au terminat școala primară de 8 ani			10 într-un ciclu de 3 ani

Un orar general cuprinde, de asemenea, cursuri de sprijin psihologic și pedagogic, inclusiv cursuri de educație și planificare a carierei. Numărul de ore pentru astfel de cursuri ar trebui să fie adecvat nevoilor elevilor în acest domeniu și

să ia în considerare clasele incluse în programele educaționale și terapeutice individuale ale elevilor.

Conform [Regulamentului Ministrului Educației Naționale din 3 aprilie 2019 privind orarul școlilor publice](#), îndrumarea în carieră este oferită în instituțiile de învățământ preșcolar și școli, ca parte a diferitelor tipuri de cursuri și/sau vizite de orientare în carieră:

- *clasele I-IV ale școlii primare:*
- ore obligatorii care fac parte din cursurile/disciplinele de învățământ general;
- vizite de orientare în carieră pentru elevi pentru a afla despre mediul de lucru pentru ocupațiile selectate, găzduite de angajatori, școli care oferă instituții de învățământ profesional sau de educație continuă și centre de formare profesională;
- *clasele a VII-a și a VIII-a ale școlii primare și școlile postprimare, inclusiv școlile profesionale sectoriale de treapta I și etapa II, școlile secundare generale și școlile secundare tehnice:*
- ore obligatorii care fac parte din cursurile/disciplinele de învățământ general;
- în plus, în școlile care oferă învățământ profesional: ore obligatorii care fac parte din cursurile/ disciplinele de învățământ profesional;
- cursuri de educație și planificare a carierei desfășurate ca parte a sprijinului psihologic și pedagogic;
- cursuri/lecții cu îndrumătorul clasei;
- vizite de orientare în carieră pentru elevi pentru a afla despre mediul de lucru pentru ocupațiile selectate, găzduite de angajatori, școli care oferă învățământ profesional sau instituții de educație continuă și centre de formare.

Orientarea în carieră implică activități planificate și întreprinse sistematic, care au ca scop sprijinirea elevilor/ cursanților în procesul de luare a deciziilor în mod conștient cu privire la educația și cariera lor.

Școlile desfășoară programe anuale îndrumare bazate pe sistemul intern de orientare în carieră. Un astfel de program stabilește:

- activități de orientare care constau în discuții despre meserii, ore de implicare în activități, metode de implementare și forme de activități, inclusiv cele care implică părinții;
- entități cu care o anumită școală colaborează în implementarea activităților, luând în considerare nevoile elevilor/cursanților și părinților, precum și activitățile locale și regionale legate de orientarea în carieră. Entitățile colaboratoare includ, de exemplu: angajatori, organizațiile patronale, organizații de afaceri autonome, asociații profesionale sau organizații autonome; instituții de educație continuă, centre de formare profesională, centre de consiliere și orientare.

Programul de orientare în carieră este elaborat de un consilier de carieră sau de un alt profesor sau de profesorii responsabili cu orientarea în carieră numiți de directorul școlii. Programul se aprobă de către directorul școlii până la data de 30 septembrie a fiecărui an școlar, după consultarea consiliului didactic al școlii. Pe baza orarului general, directorii de școală stabilesc un orar săptămânal pentru fiecare clasă.

Ca parte a orelor/activităților de sprijin psihologic și educațional, școlile primare și postprimare desfășoară cursuri de educație și planificare a carierei. Ei folosesc metode de participare activă pentru a sprijini elevii în alegerile lor de educație și carieră. Astfel de cursuri sunt conduse de profesori, tutori de clasă sau de grup și specialiști, în special consilieri de carieră.

Responsabilitățile consilierilor de carieră școlară includ, în special:

- evaluarea în mod regulat a nevoilor elevilor / cursanților pentru activități de orientare în carieră;

- organizarea de cursuri de orientare;
- dezvoltarea unui program de orientare în colaborare cu alți profesori și coordonarea implementării acestuia;
- susținerea cadrelor didactice în desfășurarea activităților incluse în program;
- coordonarea activităților de informare și orientare desfășurate în școală, inclusiv colectarea, actualizarea și furnizarea de informații legate de educație și carieră relevante pentru un anumit nivel de educație.

În cazul în care într-o școală nu există un consilier de carieră, responsabilitățile acestuia sunt preluate de un profesor, un pedagog sau psiholog, desemnat de directorul școlii¹³.

În cadrul sistemului de învățământ școlar, [Centrul pentru Dezvoltarea Educației](#) oferă sprijin personalului de orientare în carieră. Centrul este o instituție publică de formare continuă a profesorilor la nivel național, supravegheată de ministrul responsabil cu educația școlară și are ca responsabilități:

- evaluarea nevoilor de formare ale consilierilor în carieră, profesorilor și a personalului care lucrează în instituțiile de învățământ în domeniul orientării în carieră;
- asigurarea formării continue pentru personalul de orientare în carieră din sistemul de învățământ școlar;
- sprijinirea instituțiilor publice de formare continuă a profesorilor, a centrelor de consiliere și orientare, inclusiv a centrelor specializate, a centrelor de resurse educaționale și a profesorilor-consilieri metodologici în domeniul orientării în carieră;
- dezvoltarea și publicarea de materiale informative și metodologice și promovarea activității inovatoare, inclusiv publicații;
- crearea de baze de date și resurse educaționale și diseminarea informațiilor pedagogice în domeniul orientării în carieră;
- colaborarea cu parteneri naționali și internaționali în îmbunătățirea calității și promovarea orientării în carieră.

BIBLIOGRAFIE:

<https://www.ore.edu.pl/2017/01/efektywne-doradztwo-edukacyjno-zawodowe-dla-dzieci-mlodziezy-i-doroslych/>

PORTUGALIA

Legislația portugheză în domeniul educației se bazează pe principii și strategii menite să sprijine învățarea de succes pentru fiecare elev. Răspunsul la diversitate și la diferitele nevoi de sprijin pentru toți elevii este implementat folosind o abordare pe mai multe niveluri care sprijină învățarea și incluziunea.

În calitate de personal specializat și membri ai echipei multidisciplinare de sprijinire a educației incluzive ([Decretul-Lege nr. 54/6 iulie 2018](#), cu modificările introduse prin [Legea nr. 116/13 septembrie 2019](#), psihologii joacă un rol cheie în dezvoltarea holistică a elevilor. Psihologul oferă personalului școlii suport tehnic și științific, lucrează cu familiile și alți membri ai comunității pe probleme de dezvoltare a copilului, propune măsuri educaționale adecvate și răspunsuri privind dezvoltarea elevului, intervine în domeniile dezvoltării academice și orientării în carieră.

Din 2009 [Agenția Națională pentru Calificare, Educație Vocațională și Formare Profesională](#) a pus la dispoziție mecanisme de sprijin pentru îndrumare și

¹³ <http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190000325>

consiliere cum ar fi [Catalogul Național al calificărilor](#) sau portalul [Oferta formativă](#), o platformă națională pentru cercetarea personalizată a ofertei educaționale și de formare existentă în sistemul de educație și formare portughez. Instrumentele online permit cercetarea independentă și, cu ajutorul profesioniștilor în orientare și al părinților, îi ajută pe tineri să-și clarifice îndoielile cu privire la profesiile de care sunt interesați după terminarea cursurilor de formare profesională la școala secundară superioară. De asemenea, îi ajută să-și creeze propriile proiecte în care își pot gestiona viitoarele cariere în funcție de așteptări și interese. Agenția Națională pentru Calificare, Educație Vocațională și Formare Profesională sprijină școlile, profesorii, elevii și restul comunității școlare, oferind un set cuprinzător de informații, resurse, documente de orientare și alte materiale, pentru a îmbogăți și a îmbunătăți procesele de predare și învățare pentru această ofertă de formare.

BIBLIOGRAFIE:

<https://www.angep.gov.pt/np4/home.html>

<https://infoescolas.mec.pt/>

<https://www.qualifica.gov.pt/#/>

<https://www.european-agency.org/country-information/portugal/legislation-and-policy>

<https://www.dge.mec.pt/psicologia-e-orientacao-em-contexto-escolar>

SPANIA

[Legea Educatiei 2/2006](#) modificată prin [Legea 8/2013](#), stabilește între principiile sale orientarea educațională și profesională a elevilor ca instrument necesar pentru realizarea unui proces personalizat de formare care să favorizeze o educație cuprinzătoare în cunoaștere, aptitudini și valori.

Profesorii sunt recunoscuți ca agenți direcți ai procesului de îndrumare, iar funcțiile lor includ orientarea și îndrumarea învățării. În plus, ei trebuie să colaboreze cu familiile și să dezvolte o orientare educațională, academică și profesională pentru elevi. Toate acestea, în colaborare cu serviciile sau departamentele de specialitate stabilite de autoritățile din învățământ.

Din acest motiv, majoritatea comunităților autonome au publicat reglementări specifice pentru organizarea lor totală sau parțială. În plus, unele aspecte legate de funcțiile și structura îndrumării educaționale sunt stabilite prin reglementarea curriculum-ului învățământului primar și al învățământului secundar obligatoriu al Comunităților Autonome și prin regulamentele organice ale școlilor.

Consilierii școlari aparțin structurilor interne și externe de orientare care intervin direct în instituțiile de învățământ. În diferitele comunități autonome găsim Echipe de Orientare Educațională și Psihopedagogică, Echipe de Asistență Timpurie, Echipe Specifice și Unități sau Departamente de Orientare. Acești profesioniști aparțin corpului profesorilor din Învățământul Gimnazial, și mai precis, ramurii de Orientare Educațională.

[Legea organică 3/29 decembrie 2020](#), prin care se modifică Legea educației 2/2006, prevede faptul că autoritățile publice vor acorda o atenție prioritară ansamblului de factori care favorizează calitatea educației și, în special, calificarea și formarea cadrelor didactice, asigurarea resurselor educaționale, umane și materiale, cercetarea, experimentarea și reînnoirea educațională, promovarea lecturii și utilizarea bibliotecilor, autonomia pedagogică, organizatorică și de management, orientarea educațională și vocațională, inspecția și evaluarea educațională. Criteriile pedagogice pe care se vor desfășura programele de formare ale acestor cicluri vor fi adaptate la caracteristicile specifice ale elevilor, adoptând o organizare a

curriculumului din perspectivă aplicativă, și vor încuraja dezvoltarea abilităților sociale și emoționale, munca în echipă și utilizarea tehnologiilor informației și comunicațiilor. De asemenea, tutoratul, orientarea educațională și vocațională vor beneficia de o atenție deosebită, oferind un acompaniament socio-educational personalizat. Unitățile de învățământ vor promova cooperarea și participarea agenților sociali din regiune, a altor instituții și entități, în special a corporațiilor locale, asociațiilor profesionale, organizațiilor neguvernamentale și a altor entități comerciale și sindicale, pentru dezvoltarea acestor programe. Educația vocațională va promova integrarea conținuturilor științifice, tehnologice și organizaționale și va garanta că elevii dobândesc competențe legate de digitalizare, abilități de management al carierei, inovare, antreprenoriat, versatilitate tehnologică, managementul cunoștințelor și managementul proiectului lor profesional, angajamentul față de dezvoltarea durabilă, răspunderea profesională și prevenirea riscurilor ocupaționale. Este responsabilitatea administrațiilor din învățământ să dezvolte un sistem de orientare profesională adecvat și eficient, care să contribuie la luarea în considerare a tuturor tipurilor de formare și opțiunilor profesionale. Entitățile din domeniul educației, în colaborare cu administrațiile competente în domeniul ocupării forței de muncă, vor promova măsuri de orientare profesională care să favorizeze învățarea pe tot parcursul vieții și îmbunătățirea calificărilor adulților, garantând ofertele de formare necesare. Părinții, în ceea ce privește educația copiilor lor, au dreptul de a fi implicați în acele decizii care afectează îndrumarea academică și profesională a copiilor lor. De asemenea, elevilor le este recunoscut dreptul de bază de a primi îndrumare educațională și vocațională.

Orientarea în carieră reprezintă ansamblul de acțiuni care se desfășoară cu toți elevii din școală, în special după învățământul secundar obligatoriu, în vederea facilitării procesului de luare a deciziilor privind posibilele itinerarii academice și alternativele profesionale care se adaptează mai bine caracteristicilor, intereselor și posibilităților elevilor. Scopul acestor acțiuni este:

- să dezvolte abilitățile implicate în procesul decizional legat de proiectul de viață al elevilor
- să faciliteze informarea cu privire la diferitele opțiuni de educație sau de muncă la fiecare nivel de educație
- să promoveze cunoașterea lumii muncii și de procesele care favorizează trecerea la o viață activă.

La nivel de clasă, tutorele se ocupă de dezvoltarea acțiunilor în conformitate cu Planul de orientare academică și profesională. Respectivul Plan trebuie să facă parte din procesul de învățământ al elevilor de-a lungul etapei învățământului secundar, în special în ceea ce privește alegerea disciplinelor opționale, evaluarea posibilelor itinerarii la finalul învățământului secundar obligatoriu (programe de diversificare curriculară sau programe de calificare profesională inițială) și alegerea între diferitele ramuri de licență și cicluri de formare profesională¹⁴.

BIBLIOGRAFIE:

<https://euroguidance-spain.educacionyfp.gob.es/en/orientacion-profesional-espana/normativa-estatal.html>
<https://www.educacionyfp.gob.es/portada.html>

¹⁴ <https://www.boe.es/buscar/pdf/2015/BOE-A-2015-37-consolidado.pdf>

SUEDIA

În Suedia nu există instituții speciale formale pentru îndrumare. Conform [Legii educației](#), orientarea educațională și profesională este oferită în cadrul școlilor. Este responsabilitatea școlii să se asigure că toți elevii primesc îndrumare educațională și vocațională în vederea alegerii continuării traseului educațional. Educația și orientarea în carieră sunt oferite în sala de clasă și în diferite forme de consiliere de orientare, împreună cu informațiile generale. De asemenea, este obișnuit ca elevii să treacă prin așa-numita „practică de lucru” la diferite locuri de muncă, timp de câteva săptămâni, spre sfârșitul școlii obligatorii.

Majoritatea școlilor au consilieri special pregătiți pentru carieră și orientare. Deși educația și orientarea în carieră sunt responsabilitatea întregului personal școlar, consilierii de carieră și orientare au cunoștințe de specialitate care joacă un rol central în educația și orientarea în carieră. Pentru a fi angajat consilier de carieră în sistemul școlar public, solicitantul trebuie să aibă o educație care este destinată unei astfel de activități. Educația de consilier în carieră și orientare este oferită în instituțiile de învățământ superior și durează trei ani.

Curriculumul pentru gimnaziu prevede că școala ar trebui să coopereze cu viața profesională și cu instituțiile de învățământ superior, partenerii de pe piața muncii și organizațiile reprezentative ale industriei, care au roluri importante în furnizarea de informații elevilor. Școala se străduiește să se asigure că fiecare elev poate face alegeri motivate în ceea ce privește studiile ulterioare și orientarea profesională și că se familiarizează cu condițiile de viață profesională, în special în zona de studiu.

Este necesar ca elevii să primească o educație de calitate și să fie pregătiți pentru o vocație și studii ulterioare. [Agenția Națională Suedeză pentru Educație](#) prezintă liniile directoare privind educația și orientarea în carieră atât pentru școala obligatorie, cât și pentru cea secundară, în baza legii educației. Orientările generale precizează că este important ca:

- elevul să aibă posibilitatea de a întâlni profesioniști (adulți) și de a se confrunta cu diverse sarcini din lumea reală (relațiile de muncă, activități productive etc.);
- școala să invite reprezentanți ai vieții profesionale care pot oferi elevilor informații, cunoștințe și descrieri din experiența practică de care pot ține cont în formularea deciziilor educaționale și profesionale;
- școala să organizeze educația și orientarea în carieră, astfel încât elevii cu dizabilități (funcționale) să ia contact cu experiența din viața profesională;
- educația să contribuie la dezvoltarea cunoștințelor elevilor despre viața profesională;
- experiența de lucru a elevilor să fie planificată, urmărită și legată de predare și îndrumare;
- predarea să ofere o imagine cuprinzătoare a vieții profesionale.

Ofițerii de orientare în carieră din școlile pentru elevii cu deficiențe de auz lucrează pentru agenția de ocupare a forței de muncă în baza unui contract special și oferă îndrumare educațională și profesională. O parte din îndatoririle lor este de a ajuta la obținerea de locuri de muncă adecvate/stagii de formare a tinerilor pentru elevii din ultimul an.

În educația pentru elevii cu deficiențe intelectuale severe, anii 9 și 10 sunt dedicați orientării educaționale și vocaționale pentru a pregăti elevii pentru studii ulterioare la nivelul secundar superior și pentru a-i familiariza cu viața profesională. Elevii care studiază discipline profesionale primesc cel puțin 22 de săptămâni de formare la locul de muncă.

În ceea ce privește orientarea practică pentru viața profesională, legea educației prevede că directorul școlii este responsabil să se asigure că orientarea practică a vieții profesionale este asigurată pentru toți elevii pentru un total de cel puțin zece zile, începând din clasa a VIII-a. Scopul orientării practice în viața profesională este ca elevii să dobândească cunoștințe despre viața profesională înainte de accesul la studiile viitoare și înaintea alegerii carierei.

Școlile au principala responsabilitate pentru asigurarea calității educației – inclusiv serviciile de consiliere și carieră. Aceasta include planificarea, monitorizarea și dezvoltarea continuă a serviciilor educaționale.

Statul are responsabilitatea generală pentru supravegherea, urmărirea și evaluarea sistemului de învățământ.

Inspectoratul școlar suedez se ocupă de asigurarea regulată a calității tuturor școlilor municipale și independente, de la nivel preșcolar până la educația adulților.

Punctul de plecare și criteriile de evaluare se bazează pe cerințele cuprinse în Legea Educației. Unul dintre criteriile legii este ca toți elevii să poată fi conștienți și să facă alegeri informate atunci când decid cu privire la continuarea educației și a orientării vocaționale.

În ultimii ani, serviciile de carieră și consiliere oferite în școli au fost criticate. În 2019, Inspectoratul școlar suedez a revizuit serviciile de carieră și consiliere din programele profesionale ale școlilor secundare superioare. Studiul a acoperit 28 de școli din întreaga țară, iar principalele rezultate au arătat, printre altele, că serviciile de orientare în carieră și consiliere nu sunt suficient de adaptate la schimbările în continuă desfășurare pe piața muncii, iar caracteristicilor speciale ale studenților din programele vocaționale nu li se acordă suficientă atenție. Inspectoratul Școlar Suedez afirmă că există riscul ca elevii să nu primească îndrumarea profesională extinsă de care au nevoie și la care au dreptul, în multe dintre școlile pe care le-au examinat. Prin urmare, directorii de școli trebuie să-și asume o responsabilitate mai mare în dezvoltarea orientării în carieră. Un accent deosebit trebuie pus pe orientarea vocațională, astfel încât să poată fi integrată în predarea obișnuită.

BIBLIOGRAFIE:

<https://www.government.se/government-of-sweden/ministry-of-education-and-research/>

<https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/sweden/34-career-guidance-and-counselling>

<https://sweden.se/life/society/the-swedish-school-system>

https://www.uhr.se/globalassets/syv/utlandsvistelse/euroguidance/fler-rapporter/career-guidance_uppsag.pdf

<http://www.dokument.se/Publication/education-work-guidance-in-sweden/Chapter/5>

REGATUL ȚĂRILOR DE JOS

Nu există reglementări sau acorduri specifice privind orientarea în carieră în educația și îngrijirea timpurie sau în învățământul primar.

Într-un acord sectorial, Ministerul Educației, Culturii și Științei și VO Raad (Consiliul pentru învățământul secundar) au convenit asupra includerii obligatorii a orientării și consilierii în carieră în învățământul secundar și terțiar.

În învățământul vocațional secundar, îndrumarea și consilierea în carieră sunt obligatorii prin lege. Disponibilitatea și calitatea informațiilor relevante de orientare în carieră privind educația vocațională s-au îmbunătățit prin dezvoltarea de site-uri web

relevante și instrumente de informare și prin utilizarea acestora în orientarea în carieră.

În anii inferiori de liceu, tuturor elevii le sunt predate aceleași materii și abia ulterior aleg un curs de studiu sau un domeniu profesional. Cu alte cuvinte, nu trebuie să aleagă între învățământul prevocațional VMBO ([voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs](#)) care durează patru ani, de la vârsta de doisprezece până la șaisprezece ani, HAVO ([hoger algemeen voortgezet onderwijs](#)) și VWO ([voorbereidend wetenschappelijk onderwijs](#)) imediat după începerea gimnaziului¹⁵. În acest timp, școala le va evalua potențialul. Toți elevii primesc, de asemenea, lecții de orientare în carieră pentru a-i învăța despre diferitele tipuri de locuri de muncă și despre calificările necesare pentru fiecare tip de muncă. Aceasta este o parte standard a curriculumului.

La sfârșitul celui de-al doilea an, școala îi va sfătui pe elevi cu privire la tipul de educație considerat a fi cel mai potrivit pentru ei: VMBO, HAVO sau VWO. În cazul învățământului profesional, de obicei se va indica și ce tip de învățământ profesional pare cel mai potrivit. Este esențial ca atât elevii, cât și părinții lor să fie implicați îndeaproape în aceste alegeri.

UNGARIA

Pentru elevii din ciclul primar și gimnazial, orientarea în carieră este un domeniu separat de dezvoltare, conform [Curriculumului Național](#) (Nemzeti Alaptanterv). Fără a fi un subiect separat, orientarea în carieră este oferită în principal în cadrul managementului vieții și al abilităților practice.

Serviciile profesionale pedagogice, așa cum sunt definite de [Decretul 15/2013 \(II.26\)](#) al Ministerului Capacităților Umane, au devenit, de asemenea, actori importanți în activitățile de orientare ale elevilor din școala primară. Activitățile de îndrumare ale serviciilor profesionale pedagogice includ testarea aptitudinilor, abilităților de învățare și orientarea elevilor și ajută în alegerea instituției de învățământ adecvate. Îndrumarea în carieră este, de asemenea, o obligație a profesorilor, conform [Legii 190 din 2011](#) privind educația publică națională, sarcina fundamentală a unui profesor fiind să ofere îndrumări continue pentru orientarea în carieră a elevilor săi și pregătirea lor pentru viața profesională activă.

În învățământul școlar, clasele sunt constituite din grupe de 14-34 de elevi care învață în aceeași clasă. Conducătorul unei clase oferă sprijin elevilor în două ore pe săptămână, printre altele în domeniul progresului lor școlar și informează, de asemenea, părinții despre progresul copilului lor și despre oportunitățile de studii ulterioare.

Atât școlile primare, cât și cele gimnaziale organizează zile ale porților deschise pentru a sprijini studiile ulterioare. Școlile gimnaziale comunică caracteristicile educaționale pe propriile site-uri și pe platforma online operată de Autoritatea Educațională.

Elevii au nevoie de ajutor pentru a găsi și a se pregăti pentru cariera cea mai potrivită pentru ei și pentru interesele societății. Ajutorul trebuie să fie oferit elevilor, pe de o parte de către școală și, pe de altă parte, de către instituțiile de consiliere din afara școlii, sub formă de programe și servicii de orientare în carieră.

¹⁵ Cele două programe de învățământ general care duc la învățământul superior sunt HAVO (cinci ani) și VWO (șase ani). Elevii sunt înscriși în funcție de abilitățile lor și, deși VWO este mai riguros, atât HAVO, cât și VWO pot fi caracterizate ca tipuri selective de învățământ secundar. Diploma HAVO este cerința minimă pentru admiterea la HBO (universități de științe aplicate). Curriculum-ul VWO pregătește elevii pentru universitate, iar diploma VWO oferă acces la WO (universități de cercetare).

Mai multe instituții și organizații participă la consilierea de orientare în carieră. Serviciile de Asistență Pedagogică la nivel județean oferă sprijin pentru orientarea în carieră sub formă individuală și de grup, în principal prin testarea nivelului de competențe și, ulterior evaluării, consiliere individuală pentru elevi.

Școlile sprijină participarea elevilor la activitățile de informare pentru orientarea în carieră organizate de instituțiile de învățământ secundar și superior.

Ca răspuns la nevoile pieței muncii, departamentele de muncă ale oficiilor guvernamentale și instituțiile de învățământ vocațional organizează târguri de orientare în carieră și zile ale porților deschise.

Este sarcina [Camerei de Comerț și Industrie a Ungariei](#) să armonizeze învățământul vocațional și piața muncii.

[Oficiul Național pentru Educație și Formare Profesională și Învățare a Adulților](#) îi ajută pe tinerii elevi înainte de orientarea către carieră și pe părinții lor să ia decizii privind alegerea unei cariere. Pentru a realiza acest lucru, a fost întocmită baza de date a calificărilor profesionale pentru a informa cu privire la fiecare meserie. De asemenea, pe pagina de internet a Oficiului, elevilor le sunt puse la dispoziție [teste](#) pentru orientarea către o viitoare carieră.

BIBLIOGRAFIE

<https://palyaorientacio.nive.hu/>

<https://www.nive.hu/index.php>

https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/guidance-and-counselling-early-childhood-and-school-education-29_ro

ROMÂNIA

În majoritatea cazurilor consilierea educațională (școlară) în timpul învățământului primar este asigurată de cadrul didactic lucrând în cooperare cu părinții elevilor și psihologul școlar. Curriculumul național cuprinde aria curriculară *Consiliere și orientare* dedicată consilierii școlare a elevilor. În cazul învățământului primar, planurile-cadru de învățământ prevăd posibilitatea alocării, din curriculumul la decizia școlii, a unei ore pe săptămână pentru consiliere și orientare. Există, de asemenea, ofertă centrală de programe școlare pentru această arie curriculară, aprobate prin ordin al ministrului educației.

Orientarea școlară/profesională pe parcursul învățământului secundar este asigurată prin Curriculumul național și realizată de către dirigintele clasei, în cooperare cu părinții elevilor și cu consilierul școlar. Curriculumul Național cuprinde aria curriculară *Consiliere și orientare* pentru care planurile-cadru de învățământ alocă o oră pe săptămână la toate nivelurile învățământului secundar (gimnazial, liceal, școala de arte și meserii, anul de completare). Pentru această arie curriculară există o ofertă centrală de programe școlare aprobate prin Ordin al ministrului educației, care stabilesc diferențiat, în funcție de nivelul de învățământ căruia i se adresează (gimnazial, liceal, școala de arte și meserii, anul de completare), obiectivele și conținuturile educaționale vizate, furnizând, de asemenea, și sugestii metodologice care orientează activitatea cadrelor didactice pentru realizarea obiectivelor/dezvoltarea competențelor specifice acestei arii curriculare.

Dirigintele clasei are responsabilitatea de a planifica, organiza și realiza activitatea de orientare școlară și profesională a clasei – pe baza orientărilor existente, a consultării părinților și elevilor și a vârstei și particularităților elevilor. În special pentru elevii din clasele terminale ale unui anumit nivel educațional, activitățile realizate în timpul orelor de consiliere și orientare includ întâlniri și

dezbateri cu reprezentanții instituțiilor educaționale și angajatorilor locali, vizite la diverse instituții, aplicarea și interpretarea de teste de personalitate și teste de aptitudini etc.

[Metodologia – cadru din 19 noiembrie 2014](#) privind organizarea și funcționarea centrelor de consiliere și orientare în carieră în sistemul de învățământ superior din România reglementează modul de organizare și funcționare a centrelor de consiliere și orientare în carieră, (CCOC), constituite ca structuri fără personalitate juridică la nivelul instituțiilor de învățământ superior de stat sau particular din România. Activitatea de consiliere și orientare în carieră a CCOC se adresează și elevilor din anii terminali de liceu, prin parteneriate încheiate cu unități din învățământul preuniversitar.

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ:

<https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/b5fd1b8f-en.pdf?expires=1637242290&id=id&accname=quest&checksum=22056CD4308084E0B5770C98A852EA0D>

<https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/02a419de-en.pdf?expires=1637240857&id=id&accname=quest&checksum=C5D96DE7DF19689C786A50D4AB1C6B72>

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ba9ca8e9-98df-11eb-b85c-01aa75ed71a1/langua>

<https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/e1503534-en.pdf?expires=1637241101&id=id&accname=quest&checksum=89D2F173A447593DEDFD939087733A3A>

<http://www.cjrae-iasi.ro/userfiles/files/Publicatii/GHID%20CARIERA%20PERSPECTIVE%20EUROPE NE.pdf>

<https://www.schooleducationgateway.eu/en/pub/index.htm>

https://www.oecd.org/education/education-at-a-glance/EAG2021_Annex3_ChapterD.pdf